ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

RECEIVED
OCT 17 1995

Ч. 10 ЖОВТЕНЬ 1995 No. 10 OCTOBER 1995

ПРОМІНЬ

РІК XXXVI ЖОВТЕНЬ Ч. 10

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор .....Олена Гринь
Редактор англомовної частини .....Маруся Тарнавецька-Зурек
Адміністратор .....Сільвія Анклевич

PROMIN
842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-0723 Fax.: (204) 586-3618

Річна передплата в Канаді $20.00
Передплата до інших країн ..... US $25.00
Одне число $2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN

VOL. XXXVI OCTOBER No. 10

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

Monthly

Editor .....Olena Hryn
English Editor .....Marusia Tarnawecka-Zurek
Administrator .....Sylvia Anklewich

PROMIN
842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-0723 Fax.: (204) 586-3618

Subscription in Canada $20.00
Other countries ..... US $25.00
Single copy $2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Pulication Mail
Registration No. 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Manitoba, Canada

ЗМІСТ

Життя і культура
Крайовий З'їзд Союзу Українок Канади 1
Слово голови Централі СУК 2
Наталія Когуська — Слово з нагоди 35-ліття "Променя" (Продовження) 5
Привітання 7
Міжнародня Конференція жінок у Києві 8
Орися Сушко — Слово на Міжнародній Конференції жінок у Києві 9
19-ий Собор УПЦК, отець д-р Олег Кравченко — голова Президії Консисторії 14
35-ліття "Променя": привіти, листи 15
Анна Ґрегорій — Смуток у бурдеї 17
Нашим дітям 18
Квіти незабутнім 19-21
Посмертні згадки: бл. п. Анна Журавель, бл. п. Анна Данилович

CONTENTS

News from the National Executive 23
Three U.W.A.C. Members Honoured by St. Andrew's College – M. Zurek 24
Community News:
Congratulations to new parents 28
Current Affairs: Helen Raycheba, C.M. "Welcome to Absurdistan" 29
In Memoriam: Anna (Oleksyn) Tokaryk.....31
In Memoriam: Anna Cipywnyk.....32
Clifford Sifton Lecture 32
Promin Press Fund 33
Celebrating Ukrainian Christmas.....33

На першій сторінці обкладинки:
35-ліття журналу "Промінь"

КРАЙОВИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

(10-13 серпня, Торонто, Онт.)

ВХІД З ПРАПОРАМИ

Орися Сушко — голова Союзу Українок Канади
Марія Буджак — бувша голова Союзу Українок Канади

СЛОВО ГОЛОВИ ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Я маю велику приємність і від душі радію бути учасницею на відзначенні ювілейної дати — 35-ти ліття нашого журналу "Промінь". Я добре пам'ятаю той радісний день, коли появилося перше число нашого журналу. Пам'ятаю також з якою приємністю і гордістю я з моєю покійною мамою читали перше число журналу, а тоді очікували наступні. Пам'ятаю також, як референтка "Променя" Східньої Екзекутиви, я мала честь виголосити доповідь під час крайового з'їзду Союзу в Торонті з нагоди 5-ти ліття "Променя".

Всі ми з великою увагою і вдячністю слідили і переживали разом з нашою довголітньою редакторкою пані Когуською ріст і здобуття поваги журналу в оцінках світових журналістів та нашого жіноцтва. Ми Вам, пані Когуська, глибоко вдячні за всі Ваші довгі роки редакторської праці та за піднесення "Променя" на високий рівень. Ми рівно ж вдячні теперішній редакторці пані Олені Гринь та англомовній редакторці Марусі Тарновецькі-Зурек за продовження цієї важливої праці.

Сьогоднішне відзначення є небуденне свято, тобто ювілей успіху, що наповнює наші серця задоволенням і гордістю. Цікаво, які чинники сприяли розвиткові журналу? Відповідь у трьох словах: ІДЕЯ, ВІРА і ЛЮДИ. В ідеї, тобто в силі переконань тих, які не здавалися, але йшли рішучо до своєї мети. Дальше, в непорушній і незламній вірі в те, що такий журнал був, є і буде потрібний для Союзу. І, нарешті, люди, які вірили в ці ідеї, які жили нею і залишили нам цей "Промінь", який просвічує нам дорогу в наше майбутнє. Ці люди, це Ви пані Когуська і також наші бувші голови, які інтенсивно підтримували справу

журналу, вони сидять разом з нами сьогодні і вже були Вам представлені, і не менше завдяки нашому членству —це ви всі, які читаєте журнал, подаєте дописи, розповсюджуєте і підтримуєте його фінансово і морально. Щире спасибі Всім Вам!

При цій нагоді хочу коротко поділитися з Вами дещо про мою участь в Міжнародній науково-практичній конференції "Жінка і Демократія", яка відбулася в Києві в Україні на початку місяця червня ц.р. Ця конференція була зорганізована, щоб розглянути питання участі жінки сьогодні в системі світових та льокальних демократичних перетворень і комплекс питань, пов'язаних з політичним, економічним та соціяльним становищем жінок в Україні. В рамках конференції були проведені круглі столи — *"Жінка в сучасних конфліктах"* і *"Медично-соціяльні проблеми жіноцтва"*.

Ціль конференції була: розроблення рекомендації до всіх гілок влади в Україні, які сприяли б виробленню демократичних механізмів спрямованих на поліпшення становища жінки у суспільстві. В додатку, вироблення спільної платформи дій для жіночих організацій у підготовці до участи в всесвітній жіночій конференції, яка має відбутися в Пекіні, Китай в наступний місяць під гаслом *"Дії в інтересах рівності, розвитку і миру"*. Fourth World Conference on Women – Action for Equality, Development and Peace, Beijing, China 4-15 September 1995.

В конференції вз'яли участь представники жіночих державних та громадських організацій України, країн Европи, США і Канади, депутати українського парляменту і представництво ООН в Україні. Конференція була організована "Жіночою Громадою", яка є добровільною незалежною громадською організацією, діяльність якої спрямована на покращення становища жінки в суспільстві, пробудження і заохочення її громадською активністю. Головою Жіночої Громади є Марія Драч, яка, властиво, запросила мене виголосити доповідь на цій конференції.

Серед головних завдань Жіночої Громади є:

1) розвиток ідей, що сприяють ліквідуванні дискримінації жінки в суспільстві,

2) виховання жінок — громадських і державних провідників,

3) турбота про добробут і побутові вигоди родини як матеріяльної основи духовного і культурного розвитку жінок.

Окрім обширного привіту, де я мала нагоду привітати 300 учасників конференції від Союзу Українок Канади, я виголосила доповідь на тему *"Жінка в Демократії — проблеми і перспективи"*, в якій я окреслила шлях нашого Союзу та ролю нашої організації в українському і загальноканадському суспільстві, як також про нашу участь у Світовому Конгресі Українок. Я також говорила про загальний жіночий рух в Канаді включно з існуючими сучасними проблемами, тобто справи гендарні, рівноправності та різного роду дискримінації.

На прохання оргкомітету конференції я приготовила слово від Союзу Українок Канади на тему *"Права Жінки"* для представлення в Парляменті. Це мало відбутися під час конференції, однак з певних причин було відложено на пізніше. Мої доповіді вповності друкуються в "Промені". Голова Союзу Українок в Україні Атена Пашко і членки Союзу брали активну участь в Конференції. Управи Союзу Українок в Україні і Жіночої Громади сердечно вітали мене і опікувалися мною, ми мали багато нагод обговорювати наші спільні справи. Ми також узгіднили спосіб нашої помочі їм.

Рівно ж, я відбула офіційні зустрічі з бувшим президентом України Леонідом Кравчуком і з адміністратором президента Леоніда Кучми (Василем Кременем) у його відсутності, а також з депутатом д-ром Миколою Жулинським і з панами Яковиною і Рожоком з Міністерства Культури. Я їх ознайомила із працею СУК, а зокрема мала переговори відносно проєкту *Скарби України.*

Подорож в Україну була для мене особисто до певної міри тяжка, одначе я уважаю, що для Союзу Українок Канади це була потрібна і довго-очікувана поїздка з огляду на колосальну поміч, яку ми як організація подаємо Україні. Я довідалася, що представники жіночих організацій США часто беруть участь в подібних конференціях. Організатори та присутні на конференції були глибоко вдячні за участь Союзу Українок Канади в

моїй особі та за нагоду персонально поділитися різними взаїмними справами. Не було одної хвилини під час конференції, де хтось не чекав щоб поговорити особисто і ознайомитися з нашою працею та поділитися з їхніми думками, їхніми радощами і турботами. При цьому приємно згадати, що в Україні читають наш "Промінь" і є захопленні його змістом. Я була глибоко зворушена їхньою увагою до нашої організації та за вияв пошани і любови до жіноцтва в діяспорі (багато разів приходилося витирати очі від сліз). Наші сестри в Україні глибоко вдячні нам за те, що ми зуміли затримати нашу українську ідентичність у чужій країні та зберегли мову, культуру, традиції і віру.

Доповідачі висловлювали різні погляди із досвіду своїх професійних ділянок, чи це медичних, юристичних чи наукових, які були скеровані на покращення стану жіноцтва в Україні і включали такі теми як: *Політична кар'єра жінки — реальність і перспективи, Зображення жінок в засобах масових інформацій, Християнство і політика, Екологія та здоров'я жінки, Роля і місце жіночих організацій в соціяльному розвитку України, Здоров'я жінки — це здоров'я нації.* Це дасть вам уяву про високий рівень конференції.

Багато уваги було звернено на стан здоров'я матерів і дітей. При уряді існує комісія з питань охорони здоров'я материнства і дитинства, яку очолює депутатка Лілія Григорович, між іншим, завзята православна, яка близько співпрацювала з покійним Святішим Патріярхом Володимиром.

Я мала нагоду відвідати бюро цієї комісії і бачила, як вони стараються між іншими справами про відповідні вироби продуктів харчування для дітей. Ця справа не йде їм легко через несприятливий економічний стан в Україні в цей час, однак ця новостворена комісія дуже віддана цій справі і старатиметься продовжувати свою працю без упину.

Одним словом, конференція яскраво висвітлила різні аспекти жіночих проблем і рівночасно проблем України. Доля України, доля жінки нерозривно пов'язані між собою. Потрібно підкреслити, що в Україні є дуже сильне жіноцтво, яке рішучо дивиться на всі ці проблеми і, будучи оптимістами, уважають, що труднощі, які Україна переживає в цей час, все ж таки будуть переборені. Вони кажуть, "пережили ми останніх 70 років, переживемо і цю кризу". Україна покладає велику надію на жіноцтво, що в своєму привіті підтвердив д-р Микола Жулинський, бувший віце-президент України і теперішний депутат Верховної Ради такими словами: *"жінки є здатні на ту силу, яка зможе бути основою на якій будемо утверджувати нашу державу".* Жіноцтво в Україні не здається, і наш обов'язок є їх підтримати в цій дії. Не наказувати їм, що і як вони мають робити, але допомагати їм виконати їхні намічені пляни і проєкти.

Не можу оминути не згадавши про виступи дітей під час конференції — їх милозвучні привітання, спів і музику. Яка це велика надія для нашого народу. Можливо найбільш зворушливий момент був, коли при кінці виступу діточого хору світла в залі притушилися і, раптом, після цього почала входити молодь з засвіченими свічками та прекрасним співом "Боже Великий Єдиний, Нам Україну храни".

Багато можна оповідати, але час на це сьогодні не дозволяє. Однак буду старатися при кожній нагоді поділитися справами та враженнями мого побуту в Україні.

Я глибоко вдячна центральній управі за їх постанову і заохочення вз'яти участь у конференції. Це дало мені нагоду ближче ознайомити учасників конференції України і різних частин світу про славну і многогранну працю Союзу Українок Канади.

* * *

У "Вістях з Централі" в числі "Променя" за місяць вересень, 1995 р. подано короткий перебіг програми з'їзду в українській і англійській мовах. Також подано склад центральної управи на наступну каденцію. Просимо додати до цього складу 4-ту заступницю голови, **Уляну Криворучко**.

Підчас сесії Союзу Українок Канади, так як було попередньо згадано, відбулися дискусії круглих столів на теми ПРОВІДНИЦТВО і УКРАЇНА. Знаючи що наше членство по цілій Канаді має великий організаційний досвід, постанова була, щоб дати делегатам нагоду поділитися їхнім знанням на ці теми. Намір був засягнути якнайбільше ідей із практики

по відділіах відносно успішного ПРОВІДНИЦТВА а також різні випробувані проєкти відносно помочі УКРАЇНІ, морально і матеріяльно. Потрібно підкреслити, що ці дискусії були надзвичайно успішні, що дало членкам багато корисних думок і порад, які можуть бути пристосованні до їхньої праці по відділах.

В дискусії відносно ПРОВІДНИЦТВА основні думки були, що потрібно по відділах вкладати такі програми, які будуть мати зацікавлення для різного віку членства, та включати теми, які будуть притягати нових членок. Потрібно також використовувати професійний чи життєвий досвід існуючого або надійного членства, запрошуючи їх до різних комітетів, що дасть їм нагоду поділитися своїм специфічним званням для зацікавлення і освідомлювання членства. Провід мусить шукати різні нові і відмінні способи, щоб праця була успішною. Були також сугестії, щоб відбувати семінари на тему провідництва, щоб членство мало нагоду виробляти свої здібності в цьому напрямі.

Тема про УКРАЇНУ викликала велике зацікавлення присутніх, тому що наше членство постійно працює для помочі Україні. Наше жіноцтво в усіх своїх замірах ніколи не забуває про своє українське походження і ввесь час турбується долею свого народу. Треба сказати, що тисячі і тисячі долярів передаємо відділами на різні потреби, особливо на медикаменти для лікарнів загальних і діточих, як також для різного роду медичного приладдя. Зокрема відділи дарують щедро на різні фонди для потерпілих від Чорнобильської катастрофи. Окрім цього є відділи які пересилають різні книжки, зошити і інше для шкіл, біблії і церковні книжки, як також книжки для загальних бібліотек. А вже про різного роду пакунків то годі почислити скільки тисяч вже вислано до цього часу, а скільки в процесі збирання речей. В додатку було цікаво послухати від членок, які їдуть в Україну, щоб учителювати, працювати в лікарнях або адміністарціях та брати участь в різних наукових і професійних конференціях. Це є посвята свого особистого часу і досвіду для того, щоб помогти Україні в процесі утвердження її самостійности. Окрім того, Централя за останню каденцію передала $4000 до діточої лікарні у Львові, $1000, до діточої лікарні у Карпатах, а останнє, під час з'їзду, було рішено передати $1000 на проєкт Прозорість/Clarity (Vision Ukraine), що оплатить операції на катаракти в очах для потребуючих у Києві. Цим проєктом опікуються спеціялісти, лікарі з Канади. Окрім цього ми також передали фінансову поміч Союзові Українок в Україні і організації Жіноча Громада. Властиво, всі згадані суми в американських долярах.

Згадану поміч не можемо почислити в грошах, бо це є вияв любови, пошани і палкого бажання допомогти своїм рідним в цей тяжкий для них час.

Наші брати і сестри в Україні глибоко вдячні нам за нашу поміч. Їх гарячі вислови подяки заохочують нас продовжувати цю важливу працю "Поміч Україні" в додатку до всіх інших ділянок праці, яку відділи виконують.

Орися Сушко, голова

Олекса Гай-Головко

МОВА

Мова — це людські очі,
В яких відбивається світ.
Без мови — присплять тебе ночі
І разом з тобою твій рід.

Мова — це людське серце,
Господар твого життя.
Без мови — для тебе смерть це
І роду — без вороття.

Мова — душа в твоїм тілі,
Душа — це Господь у тобі.
Якщо твоя мова зітліє,
То Господа втратиш в собі.

Та з честю, що квітне з тобою,
І страхом — цього не буде:
Тримай рідну мову живою,
Врятуєш свій рід і себе.

"Свобода", 15 серпня 1995

Олекса Гай-Головко — *український письменник, від кінця 2-ї світової війни проживає в Канаді, відомий нам своєю поезією, книжками — "Смертельною дорогою" та "Українські письменники в Канаді".*

Наталія Когуська

СЛОВО З НАГОДИ 35-ЛІТТЯ "ПРОМЕНЯ"

Доповідь виголошена на З'їзді Союзу Українок Канади в Торонто 11 серпня 1995 р.

(Продовження з попереднього числа)

З появою першого числа наспіло до редакції кілька теплих привітань від провідного членства організації, а особливим було привітання від митрополита Української Православної Церкви в Канаді Іларіона.

"Хвальна Редакціє! — писав митрополит. *З глибокою радістю довідався, що Союз Українок Канади починає видавати свій журнал "Промінь". Радію з того і молюся Милосердному, щоб Своєю ласкою підтримав гарний почин Союзу Українок Канади, щоб "Промінь" засяяв серед усього нашого жіноцтва.*

Українське жіноцтво в Канаді стало ревно і організовано до праці біля своєї Української Православної Церкви і несе цю працю щиро і віддано. Молю Милосердного Господа, щоб завжди допомагав Союзові Українок Канади та його "Променеві" і всій іншій праці на славу Господеві і українському народові на спасіння. Кличу Боже благословення на всіх Вас і на Вашу спільну працю.

Митрополит Іларіон

Всім нам відомо, що митрополит Іларіон, крім свого духовного сану в мирі був видатним українським науковцем, був міністром культури за часів української державности в 1918-19 рр., був увесь час оборонцем української мови та її дослідником, любив літературу і друковане слово, сам багато редагував і видавав наукових праць та журналів.

Ще один цікавий привіт дозволю собі прочитати від піонерки і заслуженої в Союзі Українок Канади провідниці Калини Сакалюк з Торонта. Це вже голос нашого членства, надрукований у другому числі журналу.

"Сердечно вітаємо появу журналу "Промінь"! Бажаємо редакції широкого зрозуміння потреб української громадянки і дочки Української Православної Церкви в Канаді. Щоб при духовій і матеріяльній допомозі "Променя" ми і надалі були свідомі тих історичних завдань перед Канадою, як також і країною наших предків — Україною. Щасти Вам Боже в праці, а членству в загальному розумінні завдань і піддержці.

Поява журналу саме перед нашими різдвяними святами символічно збагатила святочний настрій, так наче б прибув до нас новий, але довго очікуваний гість і ми з радістю і зацікавленням його стрічаємо. Солідно опрацьований, на доброму папері, обкладинка легка на око, гарна, естетична. Зміст цікавий. На лицях членок, що його вже отримали, зарисувався радісний вияв признання, очі засіяли усмішкою в тих, коли на наших чергових зборах, наша голова Таіся Бевш з захопленням сповістила появу журналу.

Щастя, здоров'я з святим Богоявленням.

Калина Сакалюк

За Відділ ім. Кн. Ольги в Торонто.

І згадуючи сьогодні тих великих прихильниць "Променя", Таісю Бевш, Калину Сакалюк і хоч їх сьогодні між нами немає вже, але лишились між нами жити у своїх теплих прихильних думках для тих, що прийшли вслід за ними, лишились тими світлими думками, якими жили серед нас, де любили все те що гарне, добре і вічне.

Проминули для редакції святочні дні після появи перших чисел журналу. Страх як прийме суспільство журнал проминув. Теплі відгуки на появу журналу подвоїли енергію, а вслід за тим почались трудні будні і різні непередбачені проблеми. Оплата кожного числа, друк і висилка далеко перевищували місячні прибутки. Щоб уможливити дальший друк чисел я погодилась працювати за менше як половина редакторської платні і прийняла частинно працю в редакції "Українського Голосу". Працю адміністраторки прийняла Анастасія Сарчук за мінімальну платню і виконувала її через 17 років.

Журнал почав друкуватись у видавництві "Тризуб" Український Голос". В тому самому

будинку було і наше бюро редакції, друга після Централі Союзу Українок установа відкрита зранку до вечора. Тут завжди було повно людей, редакцію часто відвідували гості місцеві і дальші. Тут був привітний рідний, гарно удекорований картинами і бібліотекою куточок на землі з великим столом і горами різних газет та паперів.

З початком 1961 року журнал "Промінь" почав здобувати собі місце серед найактивніших подій, як самостійна преса, власність Союзу Українок Канади. Того року українці святкували століття смерти Т. Шевченка і 70 ліття поселення українців в Канаді. Йшла жива підготовча праця для відкриття пам'ятника Шевченкові у Вінніпегу. Скликались одна за другою пресові конференції, на які завжди кликано редакцію і треба було там йти.

Ще рік перед тим, бо 1960 року журнал "Промінь" був увійшов в члени Федерації Етнічної Преси Канади, яка того року щойно була зорганізована й до якої належало 60 різномовних часописів і журналів. Цю нову організузацію піддержував федеральний уряд почерез міністерство Громадянство й Еміграція. І так само в грудні 1961 року заходами згаданого уряду було скликано в Оттаві конференцію редакторів Етнічної преси. 80 редакторів заступали тоді свої часописи і журнали в Оттаві. Завданням конференції було подати якнайбільше інформацій про канадське громадянство. Друга подібна конференція відбулась у Вінніпегу в березні 1962 р. На обох тих конференціях був присутній премієр Канади Дж. Діфенбейкер та мін. Еміграції Елейн Фейркло.

Перед століттям Канади 1966 року федеральний уряд зорганізував для редакторів Етнічної преси дводенну подорож по Квебеку з метою ознайомлення з історичними пам'ятниками провінції. Саме тоді в Канаді підносились сильні голоси за введенням французької мови як другої мови Канади. 1963 року "Промінь" став членом Спілки Українських журналістів Канади й Америки з осідком у Торонті. "Промінь" був заступлений його редакторкою на трьох таких конференціях в різних роках, два рази в Америці, а раз у Торонті. Крім того "Промінь" завжди був заступлений на всіх Світових Конгресах Вільних Українців і конгресах Канади. На Експо 67 Українського Тижня в Монтреал журнал "Промінь" заступала Галина Мельник, а також опісля Галина Мельник-Марко заступала редакцію "Променя" у Східній Канаді і в Світовім Конгресі Українців. Ще одно добре діло мало місце 1961 року. Федеральний уряд Канади почерез міністерство Громадянсвта й Еміграції почав допомагати Етнічним часописам, але не готівкою, а урядовими оголошеннями. Через довгі роки такі оголошення друкувались у "Промені", часто по три сторінки в одному числі і приносили нам доходу по $300 місячно. Такі оголошення треба було перекладати по українськи для українського читача.

Фінансово допомагали журналові також деякі наші меценатки пожертвами або особливими більшими дарами. Одного разу, перебуваючи в Саскатуні, зустріла мене одна з наших заслужених піонерок, одна з перших членок Союзу Українок, загально відома і шанована громадянка Софія Ґрещук. Поспитавши мене про різне, каже до мене: "А я чимсь кину на Вас сьогодні" і вручила мені чек на тисячу долярів. Я така була розгублена, що не знала що їй сказати, бо на тодішні гроші це була велика сума, а до того заповіла, щоб її імени не проголошувати, хай буде невідома. Опісля були й інші меценати, як Єлена Коваль в Келгарах, яка кілька разів дарувала на журнал по тисячі, переплачувала своїм коштом кілька журналів для молодших своїх приятельок, а потім ще своїм коштом перевидала для України книжку Тоні Грохович "Батьки і діти".

Фінансові справи журналу покращали, коли заходами редакції почали організуватись кампанії за новими передплатами та прес. фондом, які відбувались масово, а часом і формами компетицій. На сторінках журналу завжди були проголошені нові передплати. Референтки журналу були нашими друзями, писали до нас щирі листи і ми дякували персонально.

На закінчення хочу коротко підкреслити про найважніше наше завдання журналу "Промінь". Поруч всіх його ділянок, поруч всіх інших питань нашого життя це мова про виховання. Для нас особливою виховною ділянкою в журналі було національне украї-

номовне виховання. Скажу словами Савелі Стечишин, яка на першому з'їзді Союзу Українок 1926 року сказала:

"Приготовити, це б то виховати наших жінок на добрих матерів це справа далеко важніша як політика, виборчі права чи позиції в офісах. Союз мусить скерувати всю свою роботу в напрямі виховання в національнім розумінні ідеальних матерів з нового покоління. Це повинно бути нашим найголовнішим завданням".

Це слова ідеолога нашої організації були сказані, коли? Добігає ось, ось сімдесятий рік від започаткування нашої організації. Результатом тих думок і праці ми можемо сьогодні похвалитись, бо маємо в проводі нашої організації, в центрі і терені жінок, які ще не були народжені як ці слова були сказані.

Ці самі завдання від самого початку старався виконувати журнал "Промінь". Централя Союзу в Едмонтоні поручила редакції шукати дописувачів на виховну тему. Перебуваючи в Торонті поручила мені Калина Сакалюк Тоню Горохович, виховника пластової молоді, людину з педагогічною освітою, знавцем української літератури і мови.

Статті Тоні Горохович почали друкуватись у "Промені" 1963 року п.н. "Виховні потреби і передумови їх сповнення" і по двох роках 1965 року були оформленні в книжку "Батьки і діти" та видані коштом Союзу Українок Канади. Книжку в тисячу примірниках вдалось нам поширити серед членства і було багато дискусій на ту тему, бо саме тоді з'явились у нас антиукраїномовні елементи, які виступали за повне введення англійської мови. За два роки книжки не було вже у продажі. 1990 року тою книжкою зацікавилась Українська Виховна Рада в Торонті при СКВУ, книжку цю перевидано у двох тисячах примірників і вислано в Україну для українських матерів там. Книжка була видана коштом одної з наших жертвенних членок Єленою Коваль в Келґарах. В Україні тією книжкою захопились тамтешні виховники, перевидали її під іншим заголовком "Плекаймо в дитині і розум і душу" в числі десять тисяч примірників. Книжка перевидана в Дрогобичі, зах. Україна, заходами "Просвіти" під редакцією проф. Михайла Шалати, який у передмові про автора каже"... хай у тому "млині" народиться ще одна така книга як "Батьки і діти" — своєрідний порадник учителеві, українській сім'ї як виховати дитину розумною, національно свідомою, пригожу чесному культурному світові"...

Таке було найважливіше завдання Союзу Українок Канади і його поніс журнал "Промінь", не лише матерям українкам у Канаді, але й далеко поза її межі в країну наших батьків, бо виховання у всі часи й у всіх народів є завжди на першому місці, а для нас україномовні зокрема.

В числі "Променя" з лютого ц.р. я прочитала їх святкувань 35-ліття журналу в Саскатуні і з доповіді Олі Гавриш, де між іншим вона каже:

"...35 років існує "Промінь". Зміст кожного числа цікавий подає різноманітний матеріял. Доповідачки зосередила увагу на виховання дітей в українському дусі, в рідній мові, в рідних традиціях, щоб діти, вийшовши з дому мали закорінене прив'язання. В "Промені" маємо матеріяли, які можуть закріпити в дітях, не тільки моральні завдання, релігійність, але й українськість. Для того треба читати. Зібравши всі числа в один річник,. маємо велику книжку повчаючих матеріялів.

Закінчуючи моє святочне слово про журнал, скажу, що моїм гарячим бажанням, як і колись на початках є, щоб журнал "Промінь" був зіркою серед інших жіночих журналів, щоб ніс на своїх сторінках найсвятіші завдання матері українки і щоб при нім сильним муром стояло членство нашої організації...

Редакція журналу "Промінь" щиросердечно поздоровляє нашу довголітню попередню редакторку Наталію Когуську з 90-літтям.

Бажаємо Вам, пані Наталіє, доброго здоров'я і плідної праці ще на довгі роки!

Олена Гринь

МІЖНАРОДНЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОК У КИЄВІ

У Києві в перших днях місяця червня успішно відбулася Міжнародня конференція.

У конференції взяло біля 300 жінок, в тому 20 неукраїнок, і представники Верховної Ради України, ООН, США, Болгарії, Румунії, Еспанії, Росії, Чечні і кримських татар (було зарегістровано 32 жіночі організації). Цю конференцію спозорували ООН, як підготовку до IV світової конференції в Пекіні.

Відкрила Конференцію Марія Драч, голова "Жіночої Громади".

Конференція проводилась трьома мовами, отже була для всіх зрозуміла.

Конференція проходила під кличем "**Жінка і демократія**". Обговорювалось участь жінок в політиці, економічне становище жінки, питання моралі і інше.

Від Союзу Українок Канади участь у Конференції брала голова Централі пані **Орися Сушко**, доповідь якої подаємо нижче.

О. Г.

ДОСТОЙНЕ ЖІНОЦТВО — ДОРОГІ СЕСТРИ!

Великий святочний день!
Велика святочна година!

Це мої почуття сьогодні будучи в Києві, в столиці України, разом з високодостойними жінками, які зїхалися з усіх сторін, щоб спільно обговорити справи, які відносяться до здобуття рівноправності жінок. Зібрались українські жінки у свідомій співвідповідальності за українську дійсність, як співтворці майбутності української держави. Сердечно дякую достойній пані Марії Драч, голові *Жіночої Громади,* за запрошення взяти участь у Конференції.

Зліва: Галина Жулинська — заступник голови "Жіночої громади", Орися Сушко, Марія Драч — голова "Жіночої громади"

Передаю Вам палкий привіт та низький уклін від Центральної Управи та всіх членок Союзу Українок Канади. Від жіноцтва, яке на протязі майже 70 років свого організованого життя, далеко від рідної землі, зуміло зберегти українську ідентичність, духовість народу та сильну віру в Бога. Організація, яка зберегла українську родину, виховала в українському дусі свою молодь, зберегла несплямованою нашу історію та інформувала наших співгорожан про правдиву історію нашої дорогої батьківщини, України. Жіноцтво, яке в усіх своїх замірах ніколи не забуває про своє українське походження і ввесь час молится за кращу долю української жінки. На кожній зустрічі чи імпрезі згадуємо нашу вітчизну. Це ж доказують слова "Гімну Союзу Українок", які написала Уляна Кравченко.

За нами сестри темінь ночі,
А перед нами світло дня,
Не затремтять серця жіночі
Міцні, як з'єднана рідня.

Жіноцтво українське!
Нас жде нова доба.
Ми віримо в майбутнє,
Без кривд, нужди й раба.

Ми мусим перемогти,
Не знаєм, що таке ні страх, ні супочинок.
Єднаймось гуртом в коло одне.
Нам світиться як ранок
Цей СОЮЗ УКРАЇНОК!

Провід життя візьмім у руки
Хай наші доньки та сини,
Єднаються на труд і муки,
На кращу долю відчизни.

Складім для рідного народу
Всю міць своїх змагань, думок.
За парвду, рівність і свободу
Всіх українських землячок.

Стою перед Вами глибоко зворушена, що мені, як голові Союзу Українок Канади, припала велика честь промовляти до Вас сьогодні з нагоди конференції "Жінка і Демократія". Стою гордо перед Вами, як третє покоління українців в Канаді. Моя мати і її мати народжені в Канаді. Моя прабаба походить із села Мшанець, близько Тернополя. Мій батько прибув до Канади в 1921-му році із селища Товсте.

Мої родичі інтенсивно працювали в українському піонерському русі в Канаді та стали провідниками в культурному, організаційному та церковному житті. Від самого дитинства — Україна, її історія й культура, її люди і їх великі страждання постійно займали особливе місце в наших серцях. Ми мріяли про той час, коли Україна стане вільною державою. Сумно мені, що мої родичі не дожили до цього історичного дня і не зазнали великої радості, яку ми всі відчули в день проголошення незалежності України. Моє укаїнське коріння було і дальше є провідним елементом мого життя і життя моєї родини.

Це моя третя подорож в Україну. Перша була в 83-му р. як туристка, друга в 90-му, коли я була головою осередку Прихильників РУХу в Гамільтоні і з приводу цього була учасницею величавого 2-го з'їзду РУХу в Києві. Хоч ці дві попередні подорожі були відмінні характиром та обставинами, я ніколи не почувалася чужою, а радше почувалася як в дома. Бо нарешті я побачила своїми власними очима місця походження моїх предків, чудові краєвиди, ріку Дніпро, Карпати та золотоверхий Київ, про які я вчилася і про які я мріяла. В додатку добродушність тих, що нас зустрічали, дало нам відчути не тепло, яке пливе від зустрічей із рідними та від дотику з прадідівщиною.

Союз Українок Канади, зосереджений на морально-християнських засадах, є перша українська жіноча організація в Канаді, яка 1926-го року була покликана до життя завдяки групи жіноцтва, котрі взялися за це велике діло з непохитною вірою у майбутнє із прагненням задержати все те, що для них було рідне — віру, культуру і мову. Це був невеликий гурток освічених молодих жінок і дівчат — *Студентки-Могилянки*, переважно учительки державних шкіл. Одиноким радісним промінням в їхньому житті була надія на кращу долю їх дітей і спогад про рідний край. На першому з'їзді 1926 р. були виголошені такі доповіді, які накреслили програму діяльності організацій:

1) Потреба Жіночої преси
2) Роля жінки у світовім поступі
3) Жіночий рух в Україні
4) Вартість і завдання жінки

Всі ці теми актуальні ще й сьогодні.

Організація втрималася і дальше розвивається тому, що побудована на здоровому грунті та має солідні цілі і завдання, які витримали різні зміни на протязі майже 70 років свого існування.

В нашому статуті окреслено 14 точок завдань, на яких ми базуємося і проводимо свою працю. Прочитаю Вам кілька точок із нашого статуту:

1) зберігати українську культурну спадщину — релігію, мову, звичаї й традиції

2) пропагувати й боронити стримління за самовизначення й людські права всіх народів, зокрема України.

3) ширити знання, видаючи твори українських авторів, істориків, журналістів та мистців про укр. культуру, політику й педагогіку.

Решту наших цілей і завдань написані в подібному дусі.

Від самих початків в наших руках засяяв смолоскип, символ світла і свободи, яким ми просвічуємо дорогу собі, всім своїм посестрам в Україні і у розкиданні по цілому світі і нашим дітям, що мають стати поруч нас у нашій важливій праці. На протязі цих 70 років існування ми спрямували наш зір на ту далеку дорогу, що стелилася перед нами —

ясна і широка, яку протоптали для нас ті перші, які пішли пробоєм і взяли на свої плечі великий тягар, що про них говорить Леся Українка: *"Я на гору круту камяную буду камінь важкий підіймать".*

Хай ці слова нашої славної поетеси будуть основою наших спільних міркувань під час цієї конференції і в будучому для добра українського жіноцтва і нашої незалежної української держави.

Союз Українок Канади був учасником першого світового конґресу жінцтва, який відбувся у Станиславові 1934 р., в якім брали участь українські організації Канади, Америки і Европи. На цім конгресі було покликано до життя світове об'єднання українських жіночих організацій під назвою "Світовий Конґрес Українок", який був офіційно оформлений в1937-му році у Львові. Союз Українок Канади, як правний його член, зберігав незмінно і в часі війни ідеологічні тези Світового Союзу Українок, вважаючи себе членом з великими сподіваннями на його відновлення, так як це зробив Державний Центр Української Національної Ради в діяспорі. Однак так не сталось.

Своєю діяльною працею ми здобули велику пошану не тільки серед українців Канади, але й також серед загального суспільства. Ми виходимо поза терен нашої громади, щоб ширити добре ім'я українців та беремо активну участь в різних галузях загальних канадських справ.

Українська жінка в Канаді несе велику відповідальність за долю свого народу, своєї церкви і своєї родини. Серед нашого членства ми маємо відданих і талановитих жінок, які приносять до організації удосконалення певних ділянок, професійних і життєвих. Наша праця скерована щоб дати всім нагоду виявити свої здібності. Для того в нас діють різні референтури, напр., різні форми мистецтва, культурно-освітня, добродійна праця, городжанство, українські і недільні школи, садочки, жіночі справи, українські справи, видавництво, і т.п. Отож в Союзі є праця для всіх, що дає нагоду організації виконати свої завдання та дає своїм членкам нагоду вироблятися інтелектуально, духово і національно.

В складі досягнень Союзу Українок є Український Музей Канади і його філії, який вже пару років готується до вистави експонатів з музеїв України під назвою *"Скарби України".*

Ця вистава буде приміщенна в Королівському Музею провінції Онтаріо. Ми дуже радо очікуємо цю надзвичайну важливу нагоду показати західньому світові велику культурну спадщину України.

Наше членство постійно працює для добра і розвитку нашої Укр. Православної Церкви. Митрополит Василій, Первоієрарх Укр. Прав. Церкви в Канаді, ось так недавно висловився:

"Жіноцтво в Союзі Українок Канади пішло дорогою української духовости, так як ішли свідомі своїх завдань жінки впродовж нашої ісотрії. Українка і Мати була завжди свідома своїх високих ідеалів і твердо стояли на сторожі Церкви і української культури.

За Ваш колосальний духовий і матеріяльний вклад в церковне і громадське життя сердечно дякую і безнастанно молюся за Ваш провід і за всіх членок, що чесно і віддано працюють. Боже благословення нехай буде на дальшу Вашу працю".

При цьому хочу зазначити, що я є членом Консисторії Укр. Прав. Церкви в Канаді. Цього літа я кінчаю свою 2-гу 5 річну каденцію. Консисторія складається із 16 членів, 8 священників, 8 мирян. Із цих 16 осіб нас є тільки 3 жінки. Отож жінки роблять певний прогрес.

Коли я готовилася до мого виступу я передумувала різні розділи, які можна примінити до теми Гендарні Справи або Ліквідація Дискримінації Жінок. Можна говорити про спадщину чоловіків і жінок з боку фізичної конституції і психічних властивостей і вияснювати та аналізувати їх вплив. Можна подати саму статистику та порівнювати дійсне і актуальне становище жінок в різних країнах. Можна проаналізувати причини до цих ситуацій та їх негативний вплив на виростаючу молодь. Можна говорити про ролю жінки в галузях здоров'я, економії, соціології, теології та психології. Можна підкреслити, що ще й сьогодні жінка добивається своєї рівноправ-

ності та взаїмної пошани щоб виявляти свої здібності рівно з чоловіком. Можна говорити про дискримінацію жінок та різні фізичні і моральні знущання або зневажання, які існують навіть в прогресивних і модерних країнах, де здається нам, такі дії не повинні в цей час існувати. Тема глибока і многогранна і кожний згаданий розділ є важливий і надається на окреме опрацювання.

Однак, на мою думку, найбільш потрібно сьогодні підкреслити, що вірне і основне розв'язання проблем відносно рівноправности жінок полягає в тому, щоб зрівняти жінку і чоловіка в правах і в обов'язках та створити такі умови життя, щоб при них жінка, з одного боку, жила б повноцінним особистим і громадським життям, а з другого, виконувала якнайкраще своє основне призначення — бути матір'ю й першою виховницею своїх дітей. 1994-ий рік був призначений Об'єднаними націями *"Міжнародній Рік Родини"*, і цілий світ включився до різних проєктів і програм, щоб звернути увагу на цю клітину, яка є основою суспільства. Ми відбули окрему конференцію на цю тему, де наголошували збереження української родини морально і духово, як також потребу освідомлення членства про різні дії, які негативно впливають на родинне життя, та якими способами запобігти їх. Читаємо в пресі, що і в Україні звернено особливу увагу на цю тему. Уважаю, що цей 1994-ий рік був тільки початком звернення уваги на тему родини та що справа скріплення родинного життя і надалі продовжуватиметься.

Бо ж коли родина здорова, здорове й суспільство. Навпаки розбиття родинної клітини доводить до розпаду суспільства. А що жінка є носієм здоров'я й моралі родини, то від неї, кінець-кінцем, залежить стан суспільства. Цей факт стверджує історія людства. Найміцнішими були ті народи, у яких високо стояло жіноцтво.

Прикладом цього можуть бути старовинні римляни. Вони сильно поважали своїх матрон, які справді заслуговували на пошану. Своїм прикладом і поведінкою вони принесли світові високу мораль взагалі і мораль родинного життя зокрема.

Другим прикладом, що ілюструє велику ролю жінки в розвиткові суспільства може бути історія Франції. У старовинних часах, дівчата й жінки користувалися великою свободою, а разом з тим були чесними і вірними. А коли французька жінка почала відходити від цього, починається і розклад французького суспільства, а разом з тим поступове політичне падіння Франції.

Потрібно згадати і наших рідних постатей, героїнь України. Від часів володарювання Святої Княгині Ольги жінки в Україні відзначалися різним геройством. Перед нашими очима виринали світлі постаті жінок-тих, що імена носять наші відділи союзу — Св. Княгиня Ольга, Наталя Кобринська, Ольга Басарабова, Олена Теліга, Олена Пчілка, Леся Українка, Софія Русова, Ганна Барвінок — імена найкращих героїнь, провідниць, письменниць.

Є багато прикладів з інших країн — час не дозволяє їх сьогодні згадувати. Однак я уважаю, що всім зрозуміла справа щодо важливості ролі жінки в суспільстві, а зокрема в демократичній системі. Це все підкреслює потребу нашої спільної інтенсивної праці над ліквідуванням всякої дискримінації жінок.

Наведу вам приклад з Канади. В моїй праці, як Координатор Справедливости при Місцевому Відділі Освіти я маю відповідальність за різні Гуманітарні Справи. Ті що відносяться до гармонійного життя різних рас та етнічних груп, які заселюють Канаду. Також за справи відносно рівноправності жіноцтва в загальному, а зокрема, щоб запобігти дискримінацію відносно здобуття праць або покращення свого професійного стану. Можливо найбільш важливим і критичним є справи, які виринають відносно знущання жінок або студенток. Ми провадимо різні освідомляючі курси та робітні, видаємо відповідну літературу відносно ліквідування всякої дискримінації. Ми виробили специфічні правила, яким підлягають всі наші вчителі, різні працівники та студенти. Помимо всіх цих старань, дискримінація появляється і потрібно відповідно реагувати на ці ситуації. Є певні процеси, які входять в силу у таких випадках. Наші внутрішні правила існують тому, що ми підлягаємо правам уряду, які заставляють нас до відповідальности. Канадський Чартер Парв Лю-

дини та Гуманітарні Права Людини ясно забороняють всяку дискримінацію, не тільки жінок, але всіх горожан Канади. Здається, що в нас не повинні існувати жадні відносні проблеми, але, на превеликий жаль, актуальність доказує, що це не так. Ясно нам, що написані правила не є корисні без постійного освідомлювання, уведення в життя та перегляду їх загального ефекту.

Важливий момент в історії Канадського жіночого руху був 1918-ий рік, коли жінка нарешті добилася права голосу. Це був тільки один з перших перебоїв в боротьбі за свою рівноправність жінок з чоловіками. Спочатку ці старання робилися підпільно, з великими труднощами, в рамках зустрічей медсестер, вишивальниць, і.т.п. Не можна було явно висловлюватися в справах прав жінок. Провідні жінки цього руху терпіли різні перешкоди та всілякі знущання. Але поступово зорганізовано все ж таки зробили певний прогрес. Треба признатися, що ми в Канаді ще не зовсім дійшли до повної рівноправності. Через брак вирозуміння та різні безпідставні погляди про жіночий рід, дальше існує так звана шкляна стеля, яка стримує повний розвій участи жінок в усіх галузях суспільного життя. Хоч 52% горожан складається із жінок, як взяти в загальному, канадські жінки на працях заробляють тільки 72% з того, що заробляють мужчини.

Однак жіноцтво не здається і завдяки непохитній вірі та завзяттям провідних жінок на протязі довгих років, канадське жіноцтво впливало на уряд, щоб оформити різні комісії, комітети та правила, якими ми сьогодні користуємося. Національна Жіноча Рада, яка існує в Канаді від 1923-го року, і в якій ми українки беремо активну участь, багато причинилася до цього успіху — бо ця Рада відзеркалює єдність жіночої сили. З огляду на цю силу єдності уряд примушений йти нам на зустріч. Через довгі роки старання ми тепер маємо вплив жіночої репрезентації в провінційних та федеральному урядах. Ми недавно мали жінку прем'єра Канади Ким Камбел. Заступниця прем'єра Канади дост. Шіла Копс недавно згадувала про її неприємні переживання і несприятливі інциденти в парламенті з огляду на її жіночий рід тому, що в Канаді, так як і в інших країнах, ще знаходяться такі мужчини, що не вповні зрозуміли важливість співдіяння чоловіків і жінок та дальше займаються дискримінацією. Отож потрібно йти за її прикладом — бути сильними та не піддаватися впливам довкілля, а поставити перед собою ясну візію нашої цілі.

Дорогі пані — сила в нас самих, бо ніхто нам не здобуде рівноправність жінок — ані різні написані правила, ані наші чоловіки. Від нас самих залежить наша будучність. Надіюся, що після конференції, яка відбудеться в Бейжінґ цієї осени, жінки цілого світу стануть разом до спільної мети відносно прав жінок та що ця сила єдності сильно допоможе нам в цій боротьбі. Отож, спільно, в повному порозумінні і пошані одна до одної, організовано, рішучо і розумно потрібно впливати, добиватися, пояснювати, говорити, вчити і, правда, терпіти, але не здаватися — і крок за кроком — так як дитина підводиться на ноги, ми здобудемо Богом дане нам право стати рівно з чоловіками і користуватися повними людськими правами.

А ми, ваші сестри за кордоном, будемо дальше інтенсивно допомагати Вам по своїх силах — матеріяльно і морально. Ми свідомі Ваших переживань, Ваших труднощів і страждань. Ми подивляємо Вашу терпеливість. Ми обізнані з історією Союз Українок і Жіночою Громадою і остаточне припинення Союзу Українок в 1939-му р. Однак, важливим є те, що хоч праця цих організацій була свого часу припинена, проте дух, який був створений, залишив за собою великі наслідки, які за пів століття не згасли і який постійно подавав нам силу і надію.

Ми зворушливо прийняли вістку, що жіноцтво в Україні почало відновляти свою діяльність. Наше членство старанно працює для помочі Україні, збирають речі, висилають пакунки, різну техніку, передають фінансову допомогу. В наших обіжниках і в нашому журналі "Промінь" ми постійно інформуємо наше членство про справи в Україні і велику потребу нашої підтримки. В цей час найбільше зусилля звернено на цю ціль — бо ж Ви наші сестри, наша рідня і наш святий обов'язок є Вам допомогти в усіх ваших потребах, наскільки нам можливо.

Під час мого перебування з Вами я маю на меті зібрати всі Ваші адреси і адреси осередків Союзу Українок та доручити їх нашим відділам, щоб вони могли з Вами споріднитися і таким способом навести безпосередній зв'язок. При Централі ми розпоряджуємося добродійним фондом, з якого ми допомагаємо дітям, які потерпіли в аварії Чорнобиля, пересилаємо медикаменти та підтримуємо фінансово загальні важливі цілі.

Дорогі сестри! Ми бачимо у Вас велику силу і завзятість. Бачимо Вашу інтелігентність, здібність до таких глибоких переживань, лагідність вдачі і ніжність сполучена з свідомістю своєї гідности. Бачимо Вашу енергічність вдачі і працездатність. Ви є для нас прикладом жіноцтва, яке, помимо різних колосальних труднощів, затримало сильну віру в майбутнє українського народу. Наші контакти і зустрічі з Вами є зворушливі і корисні. Коли я відвідую наші відділи, я ділюся з членками про Ваші вислови вдячности нам за збереження українства в Канаді, де ми вже маємо і свою 100 річну історію. Вони цим радіють і це дає їм наснагу до дальшої плідної праці.

Ваш успіх, це наша радість. Хотіла б я, щоб цей великий здвиг жіноцтва могли побачити всі українські жінки в Канаді та взагалі все жіноцтво світу, щоб цей ентузіязум і захоплення і їх обгорнуло. Бо всім нам, українським жінкам, дорога доля нашого народу і землі наших батьків. Ми йдемо з Вами і разом поборемо!

Мій визов до Вас ось такий: *Будьмо достойні славної минувшини. Будьмо сильні виконати нашу місію не тільки для теперішнього часу, а й для майбутності. Сьогодні розгортаємо нові сторінки в історії жіночого руху і вступаємо твердим і рішучим кроком вперед, до праці, до світлої мети, служити народові і утверджувати самостійну українську державу.*

Честь і слава жінкам! Слава Україні! Щасти нам усім, Боже!

Леонід Кравчук — бувший Президент України і Орися Сушко

Орися Сушко — голова Союзу Українок Канади

Атена Пашко — голова Союзу Українок України

19-ий З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ КАНАДИ
ОТЕЦЬ Д-Р ОЛЕГ КРАВЧЕНКО — ГОЛОВА ПРЕЗИДІЇ КОНСИСТОРІЇ

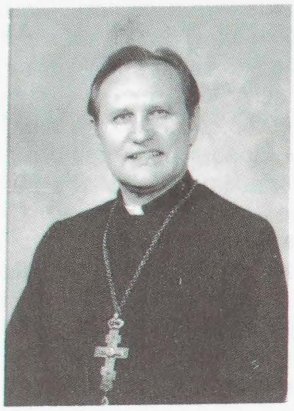

XIX Собор Української Православної Церкви Канади, який відбувся в днях 11-16 липня в Вінніпезі, обрав нового голову Президії Консисторії в особі о. д-ра Олега Кравченка — професора Богословського факультету Колегії Св. Андрея в Вінніпезі.

В чині священства отець д-р Олег Кравченко — митрофорний протоієрей.

Редакція вибачається за неправильно подане прізвище в попередньому числі журналу. ч. 9, вересень 1995.

ШКІЛЬНИЦТВО

Проминуло літо, скінчився літний відпочинок, проминули важні події: 19-ий Собор УПЦ в Канаді, 49-ий успішний з'їзд складових організацій СУС в Торонто, 4-та річниця незалежності України, конференція Світових Жіночих Організацій в Китаю і все це відбулося на високому рівні, де вирішувалися справи, які нас цікавлять. Особливо, участь молоді й сумківців на з'їзді СУС, де вони (молодь) доказали, що вони цінять працю наших організацій і хочуть співпрацювати з нами для добра української справи в Канаді і в Україні.

Добрий початок для наступаючого шкільного року, і нехай це нас заохотить до дальшої праці: в садочках, українських і недільних школах, на курсах українознавства, де змалечку починається навчальний процес усвідомлення й прищеплення до всього того, що ми хочемо передати молоді та виховати їх на заступаючих нас, провідних людей.

Сподіваюся, що вже в деяких громадах є люди, які зацікавлені працювати в школах, а союзанки-матері завжди з посвятою виконували і далі виконують провідну ролю в вихованні молоді по громадах. Якщо у вас є школи чи курси, то заохочуйте ще тих, хто ще не є в рядах шкіл, відділів СУМК, якщо немає, старайтеся започаткувати садочки, навіть малим числом дітей, а з часом приєднаються інші. Підручники можна набути в книгарнях, Консисторії і вибирайте яка книжка вам найкраще надається. Інакша справа на Курсах Українознавства, де є обмежений матеріял, але вчитель може користатися скороченими статтями з часописів і виробити свою програму, яка буде цікава курсантам, есеї на різні українсько-канадські теми: про "Рушничок", "Викрадені скарби з України", про українських-канадських малярів: Василя Курилика, Петра Шостака, Леоніда Молодожанина (його парк в Вінніпезі), про композитора Петра Чайковського (зачисленого до росіян, а він же козацького роду з Чайків). Вчитель повинний бути добре підготовлений і любити предмет, який він викладає учням. Участь батьків є конечна — переглянути домашні завдання, щоденно вживати розговірну мову (українську), ваше зацікавлення буде доказом того, що укр. мова є важна, особливо тепер, коли нав'язані торговельні зв'язки з Україною і через добре знання укр. мови можна дістати добру працю через канадську компанію (2 бувших курсантів з школи св. Володимира в Торонто мали ту нагоду). Закінчуючи моє прохання-звернення закликаю всіх, кому ця ділянка важна, включитися в працю з допомогою місцевих священиків і, напевно, будете мати добрий успіх і душевне задоволення, що ви причинилися до благородного діла і зробите прислугу і добро своїм дітям і українському народові. Напишіть про ваші успіхи до преси! *Добр. Катерина Бублик*
(референтка шкільництва при Централі)

35-ЛІТТЯ "ПРОМЕНЯ"

Журнал Союзу Українок Канади "Промінь" осягнув 35-літній ювілей. Перші 30 років редагувала журнал пані Наталя Когуська, а від 1990-го року пані Олена Гринь — українську секцію, а пані Маруся Зурек — англійську.

Цей журнал є необхідний для Союзу Українок Канади, як чинник для дальшого розвитку нашого організаційного життя.

Як звичайно буває з пресою, часописи і журнали потребують фінансової допомоги. Тож відгукніться на цей заклик і з нагоди 35-ліття "Променя" даймо йому фінансову підтримку, щоб журнал міг існувати ще довгі роки.

Є. Білич, реф. "Променя" від Централі

*Пані Єлисавета Білич з нагоди 35-ліття "Променя" дарує на журнал **$35.00**.*

ПОЗДОРОВЛЕННЯ, ЛИСТИ

ВЕЛЬМИШАНОВНА ПАНІ!

(На руки ВШ Пані Олени Гринь, гол. редакторки.)

Екзекутива СФУЖО пересилає Вам щирі вітання і гратуляції з нагоди 35-річного існування Вашого журналу "Промінь".

Українська преса в діяспорі є важливим чинником нашої зорганізованої спільноти поза материком — Україною. Вона об'єднує і захищає від асиміляції. Це є одною з цілей журналу "Промінь", видання якого започаткувала Управа Союзу Українок Канади.

Тож бажаємо Вам багато успіхів і витривалості у Вашій дальшій, корисній праці.

З пошаною,

Оксана Соколик, голова *Іванна Кушпета, секретарка*

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СФУЖО

ВИСОКОПОВАЖАНА ПАНІ ГРИНЬ!

В прилозі цього листа висилаю чек у сумі **$350.00**, як дар від нашого відділу з нагоди 35-ліття існування журналу "Промінь".

Як всі членки добре знають, "Промінь" завжди віддогравав і віддограє важливу ролю що до розвитку нашої організації. Ми низько клонимо наші голови перед всіма бувшими працівниками, як і теперішними, за їх віддану працю. Зокрема, велике признання і подяка належиться редакторам "Променя" пані Когуській, а у цьому часі Вам пані Гринь за те, що журнал "Промінь" завжди стояв і стоїть на такому високому рівні.

Остають з пошаною до Вас,

Марія Погорецька,
секретарка відділу СУК ім. Лесі Українки,
Гамільтон, Онт.

ДО ХВАЛЬНОЇ РЕДАКЦІЇ "ПРОМІНЬ!

Союз Українок Канади ім. Людмили Старицької-Черняхівської вітає журнал "ПРОМІНЬ" із 35-ти літтям існування.

Щиро вітаємо основоположницю і довголітню редакторку достойну паню Наталю Когуську. Висловлюємо наше велике признання за її довголітню працю на пості головної редакторки.

"ПРОМІНЬ" , як орган СУК, підніс організацію національно і культурно на вищий рівень тому, що він має зв'язок із членством. Читаємо про визначних жінок в Україні і поза нею.

Отож, дорога і шановна пані Н. Когуська, низький Вам уклін і велика подяка за труд і працю. Також бажаємо Вам доброго здоров'я на довгі роки. Щасти Вам Боже!

Відділ СУК ім. Людмили Старицької-Черняхівської щиро вітає теперішню редакторку журнала "ПРОМІНЬ" і нашу колишню співосновницю відділу, членкиню і культурно-освітню референтку, яка підготовляла і читала цікаві доповіді, всім нам дорогу і шановну паню Олену Гринь у її так відповідальній праці на пості головної редакторки "ПРОМІНЬ". Ми живемо в дуже складний час, за нашого життя постала вільна Українська Держава, є про що писати і читати. Ми всі радо читаємо Ваші статті і коментарі на різні теми. Щасти Вам Боже ще на довгі роки праці!

Вітаємо також англомовну редакторку "ПРОМЕНЯ , паню Марусю Тарнавецьку-Зурек. В теперішній час — це важлива частина журнала тому, що багато молодих членкинь не читає українською мовою. Ми повинні мати зв'язок з ними, бо молодше покоління — це запорука існування організації СУК. Ми бажаємо, щоб англомовна частина не поширювалася на більшу частину журнала, бо тоді назва СУК була б зайвою.

Чек від відділу на пресовий фонд **$100.00**.

З пошаною голова відділу: *М. Цехош*
секретарка: добр. А. Гнатів

ВЕЛЬМИШАНОВНА ПАНІ РЕДАКТОРКО!

З нагоди 35-ліття журналу "Промінь" наші членки товариства *Доньки України* хочуть поґратулювати всім теперішнім і бувшим працівникам і редакторкам "Променя" за вашу довголітню і тяжку працю і бажаємо вам ще багато літ витривалості і успіхів.

З цієї нагоди наші членки зробили "Phantom Tea", і весь дохід **$100.00** призначили на редакційний фонд "Променя", щоби Ви дальше продовжали Вашу корисну працю. Щасти Вам Боже,

Орися Яремчук,голова
відділ Союзу Укаїнок Канади
Доньки України, Тандер Бей, Онт.

ДАР В ПАМ'ЯТЬ ТИМОФІЯ КУМПАНА

Вітаючи 35-ліття журналу "Промінь", дарую **$350.00** у світлу пам'ять мого дорогого чоловіка бл. п. **Тимофія Кумпана**, який упокоївся 7 травня 1995 року.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Параскевія Кумпан, Етобіко, Онт.

(Продовження в наступному числі)

Анна Грегорій

СМУТОК У БУРДЕЇ

"Що таке бурдей?" — запитала мене Наталка Шостак, яка вчиться на курсі українського фольклору у відділі славістичних та східноєвропейських студій альбертського університету. Вона три рази проводила зі мною інтерв'ю, розпитуючи про ранні піонерські труднощі поселення в Альберті, а особливо в околиці Вегревил. Ці інформації Наталка використала при підготовці своєї магістерської роботи, яку вона захистила восени 1994 року. Тепер Наталка працює над докторатом.

Так що ж таке бурдей? Я мала лише два з половиною роки, коли приїхала до Канади, і пам'ятаю лише те, що люди оповідали мені. Найкращий опис бурдею та його будівництва знаходиться в книжці мого брата Петра Зварича "Спомини". Він писав: "До полудня ми нарубали досить добірних дрючків на буду, яку ми мали по обіді збудувати. По обіді один копав яму, а двох робили дах над нею (величина землянки була: 10 широка, а 14 стіп довга, 2 стопи глибока в землі). Дах над нею зачинався від землі, яких 2 стопи від берегів ями, так щоб на вільнім місці можна було складати великі речі, мов на поличку. Кухня була в середині, а також столик і ліжко з патиків і сіна... З лісу привезли фіру сухих дров на паливо і на окур коло буди-землянки, бо комарі щораз то більше з нами змагалися. За два дні невпинної праці ми закінчили буду і криницю...".

В такому бурдеї ми жили на початках поселення. Почуття смутку та жалю, які огортали тоді наші родини, теж найкраще передані в поемі мого брата Петра Зварича, що надрукована в його спогадах. Цю поему він написав, сидячи у бурдеї, до нашої сестри Катерини, котра залишилася зі своєю родиною в Україні. В поемі говориться:

Стоїть буда серед лісу,
При ній гражда з осичини,
Край ліса в долині,
Віз, плуг і дві машини (косарка і грабарка).

Стоїтьс собі на самоті,
Сама одинока,
Кругом душі ні одної —
Тишина глибока.

Дальше поезію читай в Петро Зварич "Спомини", ст. 145-150. (Редакція.)

Ця поема має дуже цікаву історію. Зварич написав її наприкінці 19-го століття і відправив в листі до Галичини. Пройшло тридцять років аж поки він знову почув про свою поему, про яку вже й забув, і довідався, що вона стала дуже популярною на Снятинщині, де її навіть співали і деклямували.

Коли перші українці поселилися в диких преріях, там не було ні доріг, ні містечок, ні фарм, ні церков, нічого, лише самі ліси, мочарі, степи та дикі звірі кругом. Треба було дуже тяжко працювати, щоб якось влаштуватися на новому місці. Тож починали з того, що будували бурдей, де можна було переспати та сховатися від дощу чи снігу. Далі рубали та корчували ліси, будували хати, подібні до старокраєвих, орали та засівали поля. Перші роки були найважчими, бо доводилося дуже тяжко працювати. Тоді стільки сліз пролилося від смутку та горя, що аж не віриться тепер. Але то є свята правда і бурдеї були свідками всього цього. Смуток і туга за Батьківщиною постійно супроводжували наших людей на початках поселення. Далеко відірвані від рідної землі і села вони весь час згадували і знову переживали те, що залишили вдома. Але бурдеї були свідками не тільки смутку та горя, яких зазнали ранні піонери-поселенці.. Вони теж були свідками їх надій та сподівань на кращу долю для себе, своїх дітей і внуків, задля чого ми й покинули рідну землю. Навіть у глибокому смутку та горі перші поселенці вірили, що дорobляться колись і заживуть кращим життям. Вони дуже тяжко працювали і збудували сьогоднішню Канаду.

(Анна Грегорій відсвяткувала своє 98-ліття, читай "Промінь", ч. 9 вересень 1995, ст. 28, 29, 30)

НАШИМ ДІТЯМ

Грицько Бойко

ОСІННІ КЛЕНИ

Стоять осінні клени
У барвах золотих
І дивляться на мене,
А я дивлюсь на них.
Ось листячко упало...
Нагнувсь я до листка:
Він жовтий і трипалий,
Мов лапка гусака.

ТОПОЛІ

У чистому полі
Стоять дві тополі,
Стоять дві тополі
Пожовклі від горя.

Сумують, що літо далеко,
Що в далеч полинуть лелеки.

А вітер на все буде злиться,
Розвіє русяві косиці.

А потім тумани осінні
Дадуть їм холодні хустини.

Наталя Тіпа, 8 років
с. Гнідин, Україна

Наталя Забіла

ЖОВТЕНЬ

Подивись: на видноколі
мов змінилися ліси.
Хто це їх у жовтий колір
так барвиство покрасив?

Ось край річки жовті клени
і берези золоті.
Лиш ялиночки зелені
залишились в самоті.

І пишаються дерева
золотим своїм вбранням.
— Це якийсь маляр, напевно,
догодити хоче нам.

А маляр цей — місяць Жовтень —
у відерцях чарівних
жовту фарбу перебовтав
і розбризкує по них.

БАБИНЕ ЛІТО

Останнім сонцем вересня зігріте,
Із срібла виткане маленьким павучком,
Тихо танцює бабине літо,
Бігає наввипередки з паперовим їжачком.

Юрко Романюк, 10 років.
с. Гнідин, Україна

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

БЛ. П. АННА ЦИПІВНИК

В болючу річницю упокоєння нашої дорогої мами **Анни Ципівник**, яка відійшла у вічність 11-го вересня 1994-го року в Саскатуні, замість квітів на могилу даруємо в її незабутню пам'ять $100.00 на журнал "Промінь".

Сини: Дмитро і Богдан
Дочки: Докія Черевик, Михайліна Еллісон, Орися Файст з родинами.
Саскатун, Саск.

У світлу пам'ять наших дорогих родичів — мама **Софія Бачинська** і тато — **Василь Бачинський**, даруємо $35.00 на журнал "Промінь" як нев'янучий вінок на їхні могили. Скучаєм за нашими любими покійними і все їх споминаємо і молимося за їхні душі. Хай з Богом спочивають.

Вічна їм пам'ять!

Каролька і Андрій Малайко
Едмонтон, Альберта

Замість квітів на могилу мого дорогого мужа, бл. п. **Миколи Михальчука**, який відійшов у вічність 20-го грудня 1982-го року, дарую $30.00 на журнал "Промінь" як нев'янучий вінок на його могилу. Вічна йому пам'ять!

Дружина Дора Михальчук
St. Michael, Alberta

ДАР В ПАМ'ЯТЬ МИХАЙЛА ГРИГОРЧУКА

Вітаючи 35-ліття журналу "Промінь" дарую $35.00 у світлу пам'ять мого дорогого мужа бл. п. **Михайла Григорчука**, який упокоївся 30 липня 1978 року.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Марія Григорчук
Етельберт, Ман.

У десяту річницю упокоєння мого дорогого незабутнього мужа **Юрія (George) Трофаненка**, який упокоївся 22-го жовтня 1985 р., дарую $20.00 на журнал "Промінь" як нев'янучий вінок у його пам'ять!

дружина Неті з родиною

В незабутню пам'ять бл. п. **Івана Палки**, який упокоївся 30-го грудня 1989 року, дарую $20.00 на журнал "Промінь" як нев'янучий вінок на його могилу. Вічна йому пам'ять!

Дружина П. Палка
Торонто, Онт.

БЛ. П. ВАСИЛЬ ФЕДАСЮК

У другу річницю упокоєння слав. пам'яті дорогого мужа **Василя Федасюка** — тата, дідуся і прадідуся, що упокоївся 13-го жовтня 1993 року на 82-му році трудолюбивого життя, дарую на журнал "Промінь" $25.00 як нев'янучий вінок на могилу дорогого мужа.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Анастасія Федасюк
Гамільтон, Онт.

БЛ. П. ЗЕНОВІЯ СИТНИК КРИП'ЯКЕВИЧ

В незабутню пам'ять нашої дорогої тети **Зеновії Ситник-Крип'якевич**, яка упокоїлася 17-го серпня 1994 року, посилає $100.00 на пресовий фонд "Променя".

Спи спокійно дорога тето, Вас ніколи не забудем! Вічна Вам пам'ять!

Анна і Йосиф Т. Ситник
Ірина і Володимир Талпаш
Давфин, Ман.

Відділ СУК ім. кн. Ольги при церкві св. Михаїла в Едмонтоні в пам'ять дорогої членки бл. п. **Марти Яцун**, яка упокоїлась 3-го червня 1995 р. проживши 93 роки, даруємо $50.00 на журнал "Промінь" як нев'янучий вінок на її могилу.

Родині висловлюємо співчуття, а покійній "Вічная Пам"ять"!

Ф. Тарновець
Едмонтон, Альберта

БЛ. П. АННА ЖУРАВЕЛЬ

МІСІССАҐА, ОНТ.

В неділю 26-го лютого 1995-го року пішла сумна вістка, що в лікарні Mississauga Hospital відійшла у вічність на 90-му році свого життя Анна Журавель з дому Буцій.

Покійна Анна народилася на Україні, село Яблунів, Гусятинський район. Виїхала на кращу долю до Канади 1929-го року, в Канаді одружилася з Михайлом Журавлем, який упокоївся 1989-го року.

Покійна була довголітня членкиня Собору Св. Димитрія в Етобіко, майже з самих початків, і була почесна членкиня Союзу Українок Канади відділу ім. Софії Русової, де, по можливості, помагала до кінця свого життя.

Тіло покійної лежало в похоронному заведенні "Ridley Funeral Home", яке було переповнено приятелями, коли настоятель Собору Св. Димитрія отець Володимир Макаренко відправляв панахиду. Чин Похорону був відправлений в середу 1-го березня в Соборі Преосвященнішим єпископом Юрієм, митр. прот. Федором Легенюком, довголітнім знайомим родини, і отцем настоятелем. Тіло покійної несли її внуки і правнуки, було положене на цвинтарі "Spring Creek".

Поминальний обід приготовили знайомі покійної Анни. Замість квітів родина просила складати пожертви на Собор Св. Димитрія, який покійна дуже любила. Збірка під час обіду принесла $333.00 і родина розділила по $111.00 до "Вісника", "Українського Голосу" і "Променя".

Покійна Анна залишила у глибокому смутку сина Івана і внуків Теодосія і Лесю; доньку Олю з мужом Франком Сливкою і внуків Франка з Олею — правнуків Маркіяна і Николу; Тараса з Катрусею — прравнуків Василька, Томаса і Стефанію; та Андрія.

Нехай для дорогої Анни земля буде легкою і нехай Господь Бог оселить її душу в своїм небесним царстві, де всі праведні спочивають, а наша пам'ять про неї буде з роду в рід.

Вічна їй пам'ять!

Родина

БЛ. П. АННА ДАНИЛОВИЧ
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

9-го травня 1995 упокоїлася в Бозі Анна Данилович, найстарша в родині Михайла і Софії Чонко. Вона народилася в Фенвуд, Саскачеван, близько Канори, де батьки керували універсальний магазин і де Анна отримала свою початкову освіту. Учительські кваліфікації Анна здобула в Саскатуні, два роки перебувала в Інституті Петра Могили, де вона продовжувала знання української мови та історії.

Анна почала вчителювати в Мікадо, Саскачеван, але 1930 року перебралася до Смокі Лейк, Альберта, де 1932 року вийшла заміж за Петра Даниловича. Вона учителювала в Myrnam, Mundare and Two Hills і всюди брала участь в громадських справах. 1946 року Анна і Петро перебралися до Едмонтону, де Анна працювала секретаркою в Інституті Св. Івана.

Коли Петро помер 1960 року, Анна повернулася до учителювання в державних школах і працювала в "Rutherford" і "Westbrook" аж до 1975, коли вийшла на емеритуру. Поза шкільний час Анна вчила садочки, українські кляси, недільні кляси і завжди вишукувала матеріяли, які були нові й цікаві. Багато цих наукових матеріялів вона затримала й 1984 року видала книжечку "Збірник для дітей": цікаві пісні, вірші, п'єси та казки. Союз Українок Канади видрукував цей збірник і тепер ввесь дохід з продажі цеї книжки йде на організацію, як подарунок від Анни.

Хоч Анна закінчила працю 1975 року, вона відпочинку не зазнала. Вона відразу почала секретарювати в Централі Товариства Українців Самостійників і тримала все в порядку аж поки Централя перенеслася до Реджайни 1988 року. Екзекутива Товариства дуже оцінювала її добровільну працю, бо вона присвячувала всю свою здібність на користь організації. Ціле своє життя вона віддала для СУМК, для Союзу Українок Канади, для Товариства Українців Самостійників і для своєї Церкви.

Вона приготовила збірник для своєї рідні (але може бути вживаний по шкоалх) "Excerpts of Ukraine and Ukrainians"). Тут цікаві історичні казки в легкій мові для канадських учнів. Вона також працювала над біографією "The Chonko Family", яка буде мати велику вартість для родини.

Заслуги Анни відзначили: 1) Катедра Св. Івана в Едмонтоні — почесне членство за довголітну працю і за пожертву; 2) Товариство Українців Самостійників — табличку за добровільну працю через дванадцять років в канцелярії; 3) Союз Українок Канади — грамота й відзнака за 50 років членства і праці на місцевих і провінційних екзекутивах.

Пожертви Анни Данилович були завди дуже щедрі, головно на "Промінь", Колегію, Інститути, Музей та на Катедру. Її матеріяльна й моральна поміч, її здібність, доскональність та приємна вдача здобули її в кожній громаді багато приятелів і знайомих, які любили з нею працювати і веселитися.

Похоронні відправи (8-го травня панахида, 9-го похорон) відслужив настоятель Катедри о. прот. С. Семотюк при співі Катедрального хору під диригентурою пані Лесі Чумер. Членки Союзу Українок зустріли тіло покійної Анни із свічками та прапорами.

Залишились в смутку: чотири сестри — Павліна Мулька в Ту Гилс; Марія (Едвард) Кослоскі в Реджайні, Саскачеван; Маргарета (Михайло) Максимів з Барій, Онтаріо; Джін Пул з Тиммонс, Онт.; три брати — Джеймс Чонко, Місіссаго, Онтаріо; д-р Михайло (Ольга) Чонко, Ту Гилс; Ларій (Бесі) Чонко, Кітченер, Онтаріо; також багато племінниць і праплемінниць. Попередно відійшли в вічність муж Петро, брат Іван і швагер Степан. Велика кількість приятелів та родини віддали останню пошану покійній Анні й провели її на вічний спочинок. Вічна їй пам'ять!

Союз Українок Канади

Ukrainian Women's Association of Canada

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

Новий Сезон Організаційної Праці

Вже розпочався новий сезон організаційної праці, до якої закликаємо приступати з повною енергією та відсвіженою охотою. Перед нами багато важливої праці до виконання. Дальше потрібно працювати з дітьми і молоддю в українських і недільних школах та в Союзі Української Молоді Канади.

При кожному відділі повинні існувати Молодші і Старші Відділи СУМК. В Централі можна замовити Посібник для Дорадчої Ради СУМК, який допоможе дорадникам ввести відповідну працю з нашою молоддю. Просимо цю справу не легковажити, бо в рядах СУМК виховуються наші майбутні провідники.

Подбайте, щоб плян праці на наступний рік включав різні цікаві проєкти, які заохотять членство активно приступати до спільної праці. Надіємося, що з наступним нашим обіжником ми вишлемо детальні пляни праці наших референток, які стануть у допомозі Вам у цьому процесі.

Подбаймо про збільшення членства по наших відділах. Пропонуємо, щоб кожна членка приєднала хоч одну членку до свого відділу. Берімось всі разом до активної праці з пошаною та взаїмною любов'ю одні до одних.

Річні збори

У місяці листопаді і в грудні відбуваються річні збори по всіх відділах Союзу Українок Канади. Це дуже важливий час для нашої організації. Урядниці зарядів подають звіти з пророблені праці за їх каденцію, вибирається нову управу або одобрюється існуючу ще на одну каденцію.

Для успішного виконання праці є важливим, щоб всі членки мали відповідальність за певну ділянку. Тому ми радимо, щоб відділи, по можливості, мали такий самий склад референток як має Централя і щоб членки вибирали референтури згідно з їхнім специфічним знанням, досвідом або талантом. Кожна членка, яка шанує свою організацію, повинна вважати собі за честь і шану служити для неї, чи то в заряді, комітеті чи в інший спосіб.

Централя Управа сердечно вітає управи та все членство і бажає, щоб річні збори та намічена Вами праця відбулися успішно і на високому рівні.

1996-ий рік — 70-ти ліття Союзу Українок Канади

Ми стоїмо на порозі величавого ювілею, 70-ти ліття існування Союзу Українок Канади. Це була одна із дискусійних точок на сесії Союзу під час з'їзду цього літа. Були різні цікаві сугестії що до відповідного відзначення цієї знаменної дати в історії нашої організації, які централя візьме під увагу і з часом повідомить про намічені пляни. Рівночасно просимо вже від тепер готовитися, щоб урочисто відзначити це свято у своїх місцевостях.

Орися Сушко, Голова

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA, National Office
851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4 TEL.: (905) 312-4742 FAX.: (905) 524-5362

Союз Українок Канади

Ukrainian Women's Association of Canada

NEWS FROM THE NATIONAL OFFICE

Let us respond to the challenge

- As we enter a new season of organizational activities, let us carefully examine some of the issues that will require attention in the coming year. As members of the Ukrainian Women's Association of Canada, our goals and objectives are clearly delineated in our constitution. A few of these are: to support and execute all manner of deeds and acts that contribute to the continual growth of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, and encourage our members to practice and live by the Christian principles as enunciated by the Ukrainian Orthodox Church of Canada;
- to work diligently to preserve, develop and nurture the Ukrainian cultural heritage and traditions as a distinctive contribution to the national culture of Canada;
- to actively foster the principle of cultural cooperation within the Canadian society;
- to work in partnership with other women's organizations and the community to address current societal issues;
- to focus on the education of our youth in Sunday School, Ukrainian School and CYMK;
- to propagate and defend the aspirations of self-determination and human rights in all nations, with our focus directed to Ukraine as we demonstrate our support, both morally and financially;
- to work cooperatively as an integral component of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada;
- to preserve the Ukrainian cultural heritage (religion, language, customs and traditions);
- to disseminate knowledge by publishing works of Ukrainian writers, historians and journalists.

There is a great deal of interest at this time on the role of women in society. "The Fourth World Conference of Women – Action for Equality, Development and Peace", has just concluded in Beijing, China. The focus of the conference was to discuss the many mutual issues that are of concern to women all over the world and to develop strategies to deal with these. One fact holds true, however, women are, for the most part, the guardians of the family unit in almost every country. They are the nurturers and support system for children, spouses and extended family. Whether they are women who work, stay at home, or pursue professional careers, women predominantly remain the primary caregivers in today's society, and therefore carry a tremendous amount of responsibility. By conscientiously implementing the aims and objectives of our association, we, in fact, take up the challenge which is intrinsic to our womanhood. Throughout history, Ukrainian women have always risen to enormous challenges. May this same spirit continue to be the guiding light behind the realization of our association's vision.

Orysia Sushko
President

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA, National Office
851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4 TEL.: (905) 312-4742 FAX.: (905) 524-5362

ENGLISH SECTION

THREE U.W.A.C. MEMBERS HONOURED BY ST. ANDREW'S COLLEGE

Three outstanding members of the Ukrainian Women's Association of Canada were honoured by St. Andrew's College with **Distinguished Service Awards** during the College's 39th Convocation Ceremonies. Saskatoon's **Mary Tkachuk**, Edmonton's **Anna Zwosdesky**, and **Barbara Lohyn** of Hamilton were awarded special certificates for their distinguished contributions to the Ukrainian Orthodox Church, St. Andrew's College and the Ukrainian community in general.

This year's Convocation took place at the Westin Hotel in Winnipeg on Thursday evening, July 13, 1995 as one of the special events during the week-long Sobor of the Ukrainian Orthodox Church of Canada. At this year's ceremony five Faculty of Theology students were presented with their degrees and diplomas, and academic scholarships totalling $17,775 were awarded to students in the Faculty of Theology and the Centre for Ukrainian Canadian Studies at St. Andrew's.

Among the highlights of the Convocation was the conferring of an Honourary Doctorate of Canon Law to Dr. Dmytro Cipywnyk, C.M. of Saskatoon.

MARY TKACHUK

Distinguished Service Award recipient Mary Tkachuk of Saskatoon has had a very distinguished career as a Ukrainian Canadian leader, as a museum and heritage activist, and as a music specialist. Mrs. Tkachuk was most active – for half a century – in the Ukrainian Women's Association of Canada, serving as its president (1939-1942), and the Ukrainian Self-Reliance League of Canada, serving as national president from 1989-1991 (in fact, she was its first female chairperson).

She has had a longtime involvement with the Ukrainian Museum of Canada in Saskatoon and was its president from 1974 to 1981, at which time it moved to its new headquarters in downtown Saskatoon. Mary Tkachuk has devoted much of her efforts in the area of museum and heritage liaison, serving in the Saskatoon Museums Association and Canadian Museums Association, where she worked on the executives as well as a coordinator of seminars and workshops.

Additionally, she has worked on the Saskatoon Architectural Heritage Society and the Saskatoon Heritage Festival. Her activities also include founding and pioneering work on the Saskatoon Folk Arts Council, of which she was president in 1973-74.

Mary Tkachuk has always had a great love of music. For over 18 years she was the choir director at Holy Trinity Cathedral of Saskatoon as well as the Saskatoon Ukrainian Folk Singers –

Mrs. Mary Tkachuk receives the Distinguished Service Award from His Beatitude Metropolitan Wasyly, Chancellor of St. Andrew's College

CYMK. She also served on the Millennium Ukrainian Church Music Committee and the Bortniansky Foundation. Over the years, Mrs. Tkachuk and her husband have published several music books, in particular those containing the works of Leontovych, Hayvoronsky and Zayetz.

For her many community activities and contributions Mary Tkachuk has been honoured and given public recognition by several organizations, including: the Shevchenko Medal from the Ukrainian Canadian Congress (1980), YWCA Woman of the Year Award (1982) Saskatoon (for the Arts category), the Centennial Medal from the Ukrainian Canadian Congress (1992) and the Multicultural Award from the Saskatoon Multicultural Council (1994).

Mrs. Tkachuk has devoted a great deal of her time, love and efforts towards working for her Church and for the youth. She has always encouraged and enabled their involvement in church and community activities.

She and her late husband Paul (deceased in 1976) raised a family of three sons and one daughter and the family now includes eight grandchildren and six great-grandchildren.

ANNA ZWOSDESKY

Edmonton's Anna Zwosdesky has distinguished herself as an outstanding leader of the Ukrainian Women's Association of Canada, where she has held both the Alberta presidency as well as the Canadian presidency, and has worked tirelessly for our association in many different spheres.

Anna Zwosdesky was born and raised in Sheho, Saskatchewan in the pioneering home of Mary and Ivan Hryhor. Here she was raised in the rural spirit of the Ukrainian Orthodox Church and the dynamic cultural tradition of Ukrainian families.

She married Ilia Zwosdesky in 1939 and together they raised a family of three sons and one daughter. In 1955 the Zwosdesky family moved to Sanguds, Alberta. Here they helped organize a Ukrainian Orthodox church parish and community association, while Anna also organized a branch of the U.W.A.C. and the youth organization CYMK.

In 1969 they moved to Edmonton, where Anna Zwosdesky became very active in the parish at St. Michael's church. She was president of their U.W.A.C. branch, a Sunday school teacher, Ukrainian School teacher and CYMK advisor.

Most recently, Mrs. Zwosdesky has focused her energies towards working in the parish of St. John's Cathedral in Edmonton, where once again she has played a strong role.

Anna Zwosdesky was presented with the Distinguished Service Award for her outstanding service to the Ukrainian Orthodox community in three important spheres.

First, as is already known to many of our members, she has been an outstanding leader of the Ukrainian Women's Association of Canada, where she has served on the executives locally, provincially and nationally. Among her many projects, she initiated a co-operative venture with the Ukrainian Orthodox Church of Canada to discuss and launch a new Religious Education Curriculum.

Secondly, she has been a gifted teacher and advisor to Ukrainian Orthodox youth, especially in Alberta. She always wanted the youth to know intensively their Ukrainian language, heritage and faith.

His Beatitude Metropolitan Wasyly, Chancellor of St. Andrew's College, announces the Distinguished Service Award presented to Anna Zwosdesky.

continued on page 26

continued from page 25

This she passed on to her own children and grandchildren. Mrs. Zwosdesky is most proud of her entire family, especially Eugene Zwosdesky, a Member of the Provincial Legislature for Alberta.

In addition, she chaired - for six years, the Ukrainian Language Council of the Western Diocese of the U.O.C.C.

Thirdly, in her cultural work she has been especially active in music and theater. Anna has written numerous plays and skits – including "Za namy sestramy" – a play based on the history of the Ukrainian Women's Association of Canada. Her most recent project has been writing the lyrics to the song "That Old Sheepskin Coat", dedicated to Ukrainian pioneers in Canada and recently recorded by her son Gene Zwosdesky.

BARBARA LOHYN

The third member of our association honoured by St. Andrew's College with the Distinguished Service Award was Barbara Lohyn of Hamilton. Unfortunately Mrs. Lohyn was not able to attend the Convocation ceremonies, and Dr. Peter M. Kondra accepted the award on her behalf.

Mrs. Lohyn is well-known as an outstanding educator in the Ukrainian Canadian community for over four decades, since coming to Canada in 1951.

Once she settled in Hamilton, she immediately took on a very active role in the parish of St. Volodymyr's, and joined the church choir – where she still sings to this day.

In 1952 she joined the Lesia Ukrainka Branch of the U.W.A.C. at St. Volodymyr's and has served the association faithfully in a number of executive positions over the past 43 years.

That same year (1952) Barbara Lohyn was asked to help organize the Ukrainian school at her parish. As well as teaching and taking on the responsibility of Director, she has spearheaded the school's organization, evolution and growth from its small beginnings to the present day when it offers seven grades of instruction for Ukrainian studies. Under her direction the school now teaches over 80 students and employs six instructors.

In addition to her many years of devoted work to the Ukrainian school, Mrs. Lohyn cared for children at summer camps, organized student exchanges and cultural field trips and many special events, concerts and festivals on Ukrainian themes for the community.

As Dr. Kondra said in his remarks about Mrs. Lohyn: "Her life personifies our calling as Ukrainian Orthodox to serve. For 43 years she has given her considerable pedagogical talents generously, without renumeration, without hesitation, and without self-aggrandizement.

"Her life has been difficult but she has been triumphant in the face of adversity – such as organizing schools while in Displaced Persons' camps.

"Her career has exemplified the finest characteristics of teaching and caring for our youth, and she has dedicated her life to their education.

"She exemplifies one of the *"saints among us"* about whom St. Paul writes.

HONOURARY AWARDS

At this year's Convocation ceremonies, the Doctorate of Canon Law (honoris causa) was conferred by the Senate of St. Andrew's College upon Dr. Dmytro Cipywnyk. It is conferred upon a lay person for distinguished service to St. Andrew's College, to the Ukrainian

His Beatitude Metropolitan Wasyly, Chancellor of St. Andrew's College, and Very Rev. T. Minenko, Dean of Theology, confer the Honourary Doctorate of Canon Law on Dr. Dmytro Cipywnyk, C.M. of Saskatoon

Orthodox Church, and/or achievement in scholarship, the arts, or community service to Ukrainians in Canada.

This year's recipient – Dr. Dmytro Cipywnyk, C.M., is a leading psychiatrist in the field of addictions counselling and research, particularly alcoholism. As well as his countless professional achievements, he has been very active in Ukrainian and community organizations over the past quarter century, including President of the Ukrainian World Congress (1993 – present), National President of the Ukrainian Canadian Committee (1986-92), President of the Canadian Ethnocultural Council (1992 – present), President of the Saskatoon Branch of the Canadian Council of Christians and Jews (1984-85) and a national board member (1987-91), member of Amnesty International, member of the Senate of the University of Saskatchewan (1983-89), and a Consistory Board Member of the Ukrainian Orthodox Church of Canada (1975-85). In October 1992 Dr. Cipywnyk was invested into the Order of Canada.

As well, in addition to the three U.W.A.C. members honoured by the College, the Distinguished Service Award was also bestowed on Dr. Peter Smylski of Toronto, and Very Rev. Dr. Hryhory Udod of Winnipeg.

Dr. P. Smylski received the award for his tireless work as Chair of the Board of Directors of the St. Vladimir Institute of Toronto, and for his devotion to the numerous community and church projects undertaken under his stewardship, especially in the Ukrainian Self-Reliance League of Canada.

The Very Rev. Dr. Hryhory Udod was honoured for his long, distinguished service to the Ukrainian Orthodox Church of Canada – especially as its chairperson of the Consistory (1980-85) and as a researchear and writer.

Pictured above are some of the special guests in the Podium Party of St. Andrew's College's 39th Convocation Ceremonies.

COMMUNITY NEWS

***Editor's Note**: This month we are starting a new column, which we hope will be a regular, ongoing feature in the English section of "Promin".*

*We are calling it our "good news" page – our CONGRATULATIONS column – announcing **births, marriages,** special **anniversaries and birthdays,** college/university **graduations,** special **academic distinctions** and awards, **cultural awards, sports achievements,** and so on, about our U.W.A.C. members and extended families.*

We invite all our our members to send us news of the special occasions in their communities and families. We also ask each of our Promin convenors to encourage their branch members to send their photos and write-ups to Promin. There is no charge for the article, however, the Editor may edit submitted articles for style and length.

Photos are more than welcome. Please remember, though, that not all colours reproduce well in black and white (red, blue, brown, dark green – all print as very dark or black). To avoid disappointment, try to use light colours and good contrast. (Hint: If you want to see how your colour photograph will look in black and white – simply photocopy it). The cost of a photo insertion is $20.00.

*I look forward to receiving your **good news!***

– M. Z.

CONGRATULATIONS TO...

NEW PARENTS

Michelle and Mykola Kowalchuk of Winnipeg are thrilled to announce the arrival of their first child, daughter **Talia Mykolovna Kowalchuk**, who was born on July 11, 1995 weighing 7 lbs.11 oz.

Very proud first-time grandparents are Olga and Michael Kowalchuk and Rev. A. and dobr. Halyna Teterenko.

Michelle Kowalchuk is a member of the U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch at Holy Trinity Cathedral in Winnipeg and new grandma Olga Kowalchuk is the President of the Manitoba Executive of the U.W.A.C.

In honour of baby Talia's birth a $50 donation has been made in her name to the Promin Press Fund (making Talia our youngest supporter!)

Congratulations to all.

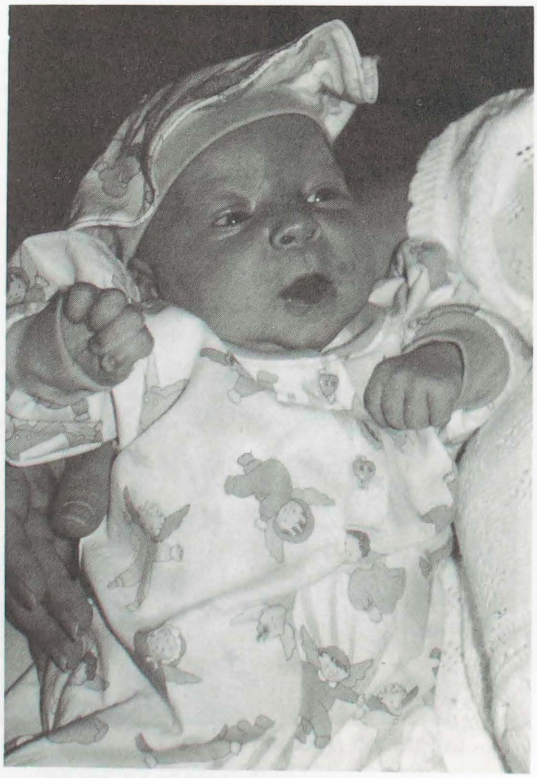

Talia Kowalchuk

WELCOME TO ABSURDISTAN

UKRAINE, THE SOVIET DISUNION AND THE WEST

– by Lubomyr Luciuk, published by Kashtan Press, Kingston, Ontario 1994

"Welcome to Absurdistan" is a collection of reports and articles that appeared between 1987 and 1993 on the pages of some of Canada's leading newspapers.

Lubomyr Luciuk is a professor of geography in the Department of Politics and Economics at the Royal Military College of Canada in Kingston, Ontario.

The word *"Absurdistan"* in the title of the book refers to absurd situations in Ukraine and other parts of Eastern Europe – ridiculous regulations, inconsistent rules and bureaucratic mazes. In the opinion of this reviewer, these countries do not have a corner on contrary-to-reason rules and regulations. One can find plenty of similar examples of nonsensical state of affairs in the Western world.

Only a few out of the 26 articles in the book have been chosen for review. The book contains a fund of historical information, good notes and an excellent bibliography.

Professor Luciuk explains why he has such a strong feeling for Ukraine. His mother, Maria, was abducted in 1944 from her village home by Uzbek troops fighting on the German side during the Second World War. She was forced to work on a farm in Bavaria. When the war ended, she became one of the millions of Displaced Persons (D.P.s) and found herself in a United Nations administered refugee camp. There she met her future husband Danylo. In 1949 they emigrated to Canada and settled in Kingston, Ontario. His mother's stories about her life influenced Lubomyr to study the history of Ukraine and become intensely interested in its fate.

Professor Luciuk visited Ukraine and his mother's village in 1989. He observed that the people were struggling for self-determination, for freedom and for their own language. Groups, like "Rukh" and the Ukrainian Helsinki Monitoring Group, were promoting the cause of human rights. He was also aware that the KGB were following him and worried that he might have compromised the people with whom he spoke.

His visit was during the leadership of Mikhail Gorbachev, who was promising *glasnost* and *perestroika*. Ukrainians welcomed Gorbachev's initiative and demanded more democracy, justice and freedom of expression. As a result, the Great Famine of 1932-1933 was openly discussed, even in the Soviet press, and labelled a *"genocide."*

People asked Luciuk why Western journalists and academics were not interested in the fate of millions of victims of Stalinism. Subjects such as the Famine in Ukraine, the purges and the deportations of the 1930s, the Nazi-Soviet Pact of 1939 and the forcible repatriation of refugees after the Second World War have been excluded from open discussion. Ukrainians felt that the mainstream media in the West was hostile to the truth about the Soviet Union. They wondered why Western governments – champions of democracy, always sided with Moscow.

Professor Luciuk studied secret foreign policy documents obtained from government archives. He found that Britain, the USA and Canada had long histories of "Russia First" diplomacy. Anglo-American powers preferred a strong and united Soviet Union and were ignorant, uninterested or hostile to the idea of a distinct Ukrainian nation. The British were intent on keeping the status quo so as not to cause anger in the Soviet Union. In its "Ukrainian Question", the British foreign office asserted that, "Ukrainians are of artificial origin without any real claim to race distinction..."

The USA officials felt the same way about Ukrainian independence. Friendly accommodation was sought with Moscow. American Ukrainians were warned not to do anything to disturb those efforts. "A free Ukraine would mean an enfeebled Russia."

continued on page 30

Welcome to Absurdistan
continued from page 29

This attitude was well displayed when George Bush, President of the United States visited Ukraine early in 1991. In his speech at Kyiv, dubbed the "Chicken Kyiv" speech, he said: "Freedom does not necessarily mean independence."

He was still supporting Mikhail Gorbachev and gave no encouragement to Ukraine's democratic independent movement.

George Bush spoke at Babyn Yar where thousands of Jews, Ukrainians and others were executed by the Nazis. But he did not speak of other killing fields where thousands were murdered by Stalin's men. He spoke within a week of the burial of Lazar Kaganovich, Stalin's "Iron Commissar." Kaganovich was personally responsible for the Great Famine. But he lived out his life on a state pension in a luxury apartment. Bush preferred the international status quo, which meant not offending the Soviets.

The world has changed. Ukraine declared its independence on August 24, 1991 and is receiving international recognition. There is a gradual change in the attitude of politicians in the Western world, especially after state visits by Presidents Leonid Kravchuk and Leonid Kuchma. However, the international media is much slower to change its behaviour and is still promoting the same old line of down-playing the importance of Ukraine.

In Luciuk's book, historical facts are interspersed with personal incidents, showing the absurdity of many situations.

Luciuk heard of one occurrence where a lecture at the Kyiv State University was given in the Ukrainian language. A non-Ukrainian student shouted that the professor should use a "civilized language." Whereupon, the lecturer switched to English. The students could not understand him and begged him to return to Ukrainian.

Professor Luciuk describes a dinner at one of Kyiv's better restaurants. There were four guests; the dinner menu was soup, salad, bread, chicken Kyiv, and a good French brandy. The total cost was $2.40 U.S. The average Ukrainian labourer earns about $5.00 per month.

During a supper in Moscow, Luciuk's host joked that, "unlike those of his parent's age, whose taste for 'salo' spread over dark bread and washed down with lots of vodka is legendary, he belongs to the new generation which prefers its 'salo' with Pepsi-Cola."

More people line up for McDonald's Big Mac than to view Lenin in his mausoleum."

The streets of Kyiv are full of national symbolism: the blue and yellow flags, the tryzub emblem. But Soviet flags with the hammer and sickle are still displayed, almost side by side. You may hear Ukrainian songs and language, but the street signs and Communist monuments are still there. The "new" KGB headquarters fly the blue and yellow banner.

Luciuk was in Kyiv when Mikhail Gorbachev announced, shortly before he became the former president of the former Soviet Union, that, "he and his wife Raissa were actually of Ukrainian origin and they both opposed Ukraine leaving the new Union that he was trying to put together."

There is am excellent article on Ukrainian and Jewish relations. Unfortunately, according to one spokesman, "...some Jews in the diaspora live in the past and do not know what is going on in today's Ukraine. They cause problems by forever dwelling on what was, instead of trying to appreciate what is..."

There is a good history lesson on Crimea and its Tatar population. The Tsarist Russian Empire took over Crimea in 1783. Repressive measures followed and continued under the Soviet rule. There were mass deportations to Central Asia. There was eradication of most traces of the Tatar past by changing place names, destroying mosques, plowing up of Islamic cemeteries and encouraging an influx of Slavic colonists to "dilute" the Tatar population.

"If Russians want to annul the 1954 transfer of Crimea to Ukraine, then Russia should declare the 1783 annexation of Crimea invalid."

On his way back to Canada, Professor Luciuk stopped in East Berlin during the time the Wall was being battered down.

"Turkish guest-workers were renting out hammers to anyone wishing to take a few blows at the Wall... Others sold bits and pieces of East German military and police uniforms... piles of East German coins were left lying on the streets... they were being collected by others for sale to tourists."

"Welcome to Absurdistan" is a slim volume but well worth reading. It is freely recommended.

– Reviewed by
Helen Raycheba C.M.

IN MEMORIAM

ANNA (OLEKSYN) TOKARYK
(1906 – 1994)
БЛ. П. АННА (ОЛЕКСИН) ТОКАРИК

Anna (Oleksyn) Tokaryk

П-ні Анна (Олексин) Токарик відійшла у вічність 23-го серпня 1994 р. Вона прожила 88 років трудолюбивого життя.

Анна народилася в околиці St. Julien, Sask. в 1906 р. Батько і мати, Андрій і Елена (Неміш) Олексин прибули до Канади з Чернівців (село Чернетене на Західній Україні) в 1901 році, і поселилися в околиці St. Julien, Sask. Анна мала п'ять братів і шість сестер.

В 1924 році Анна вийшла заміж за Матвія Токарика і вони почали трудне, піонерське життя в околиці Dominion-Whitkow, Sask.

Вони виховали дев'ть дітей. Вони були піонерами громади Св. Володимира і Анна була членкою жіночого товариства при тій громаді довгі літа. Вони помагали будувати церкву та школу у 1933 р.

Anna worked very hard and was very successful with dairy, sheep, gardening, beekeeping, raising ducks and geese; which she later used for feather pillow making. Many families are still enjoying her homemade pillows and wool quilts, which she made for weddings and bazaars. Anna was the home maker in the district with an outdoor clay oven (peech), which was used for baking 33 loaves of bread. Large vegetable, flower gardens and an orchard were her joy.

In 1951 Anna became a widow with the loss of her husband and again had a new challenge to face. During this time she taught herself Ukrainian embroidery, knitting, crocheting, sewing, rug making and other crafts. She acquired designs from Ukraine, the United States and from across Canada and was able to improvise and create her own designs.

Her fine works of art can be seen at the Saskatoon Ukrainian Museum, North Battleford Ukrainian Village, Vancouver Orthodox Cathedral Museum and Ukrainian Orthodox churches at Meadow Lake, North Battleford, Redfield (Dominion) and in many homes. Anna filled many requests from people from across Canada for her embroidery. In addition, she embroidered Ukrainian dance costumes for the youth group (CYMK), men's shirts and ladies' dresses. She also made Ukrainian dolls, which are on view in the local museum, art gallery and other locations. Anna Tokaryk received numerous prizes and awards for her unique embroidery skills at various exhibitions outside the Ukrainian community.

Anna was a lifetime member of the Redfield and North Battleford Ukrainian Orthodox church (70 years) – and a member of the Ukrainian Women's Association for many years (Lesia Ukrainka and O. Pchilka Branches). In July of 1993, Anna received an Honourary certificate from Metropolitan Andrew for her lifetime love and support of St. Vladymyr Church in Redfield, Saskatchewan.

Anna enjoyed visitors and hosting them with all her delicious cooking. Her grandchildren brought her much joy in senior years. Anna had a strong faith in God and her Orthodox church.

Her life was devoted to her family, friends and community. Although Anna has left us, her many achievements will be with her family and friends forever.

Left to cherish her memory are: her loving children – Elizabeth (Bruce) Zelinsky, of Vancouver, B.C., Ann Bomok, of Saskatoon, Sask. and her children Bonnie, Barbara and Lesia, her sons: Morris, Peter and Yaroslaw all of Richard, Sask., Olga Kotelko, of Battleford, Sask. and her

continued on page 32

Anna (Oleksyn) Tokaryk
continued from page 31

son Mitchell (Muriell) and Richard, also by her grandchildren: June (Dwayne) Colson, of Saskatoon, David (Mae) Trischuk, of Whiterock, B.C., Greg (Jan) Trischuk, of Calagary, and Matthew (Barb) Trischuk, of Dunnville, Ont., and 11 great-grandchildren.

She is also survived by four sisters: Lena Michayluk and Doris Dutchak both of Wakaw, Sask., Mary Shlichta, of Saskatoon, and Paraska Kopys, of Winnipeg, and by two sisters-in-law: Annie Oleskyn, of St. Julien, Sask., and Doris Oleskyn, of Wakaw, Sask., and also numerous nieces and nephews. She was predeceased by her parents Andrew (1927) and Elena (Nemish) Oleksyn (1944), her husband Matthew (1951), son Myroslaw (1941), daughter Odarka Trischuk (1982), son John (1990) and two children in infancy.

She was also predeceased by two sisters: Maria Kozlowski, and Paraska Oleksyn, five brothers – Metro, John, Nick, Fred, and Alex.

Панахиду і чин похорону відслужено в церкві Св. Івана в Норт Батлефорд, Саск., настоятелем парафії о. Славомиром Ломашкевичим і о. прот. Петром Блажуком, Вернон, Б.К. Дякували Яровслав Котик і Петро Гарах. Хор співав під проводом п-ні Савелі Лазарович.

Шановні членки свічками прощали свою сестру у Христі, проводили її на місце вічного спочинку.

Похоронний поминальний обід відбувся в церковній залі. Несли труну її внуки — Міхал і Річард Котелко; Давид, Григорій, Матвій Трісчук і племінник Мирослав Олексин. Хрест несли — Jerry Олексин; прапори несли Михайло Олексин і Андрій Гузіяк. Тіло покійної Анни привезли на Цвинтар Св. Петра і Павла у Dominion – Witkow околиці.

Нехай наш милий Господь проводить душу Анни освітленою стежкою.

— submitted by L. Zelinsky
Burnaby, B.C.

ANNA CIPYWNYK

In memory of the late Anna Cipywnyk of Saskatoon, a $100.00 contribution to the Promin Press Fund has been donated by her children: Dmytro Cipywnyk, Bohdan Cipywnyk, Dorothy Cherewick, Matilda Allison, and Orysia Feist.

Vichnaya Pamjat!

– submitted by D. Cipywnyk
Penticton, B.C

CURRENT AFFAIRS

CLIFFORD SIFTON LECTURE SERIES LAUNCHED

The Minister of Citizenship and Immigration, Sergio Marchi, recently launched the "Clifford Sifton Lecture Series" in Vancouver.

The new lecture series bears the name of a most distinguished Canadian. Perhaps no single person has played a greater role in the shaping of Canada's immigration policy than Sir Clifford Sifton, Minister of the Interior from 1896 to 1905.

Sifton made it his goal to advance economic development and growth in Western Canada. In these few years, he increased immigration by a factor of eight. He made the recruitment of skilled agriculturalists and labourers the top priority of his department. His efforts in actively recruiting farmers from Eastern Europe were a major step in creating the culturally diverse nation that we know and enjoy today.

Each year, a Clifford Sifton Lecture will be held in a different city in Canada.

"It will provide the opportunity for distinguished Canadians from every part of the country to share with others their thoughts on the importance of our citizenship and the unifying bonds that hold us together," said Marchi.

– Source: Canadian Scene
August 1995

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Wherever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

Paraska Kumpan (Etobicoke) $350.00

U.W.A.C. St. John's Cathedral Branch, Edmonton 150.00

In memory of Anna Cipywnyk (Saskatoon, Sask)) 100.00

U.W.A.C. Daughters of Ukraine Branch, Thunder Bay 100.00

U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Winnipeg 75.00

Alice Mykytyshyn (Dundas) 50.00

U.W.A.C. of the Ukrainian Orthodox Church, Vernon 50.00

Rose Hryhirchuk (Vernon) 30.00

Anna Korchinsky (Richmond) 20.00

Natalia Maday (Montreal) 5.00

Dorothy Korpan (Edmonton) 5.00

The above is a list of donations received and processed during the two-month period of **August 1, 1995 to August 31, 1995.**

CELEBRATING UKRAINIAN CHRISTMAS

A two-day workshop on "Celebrating Ukrainian Christmas' will be offered at St. Andrew's College on Saturday, November 25, 1995 and Saturday, December 2, 1995.

This course will be led by dobr. Genia Bozyk, who is an accomplished culinary artist and has researched extensively the cycle of Ukrainian feasts.

The workshop, which runs from 10:00 a.m. to 3:00 p.m. on two consecutive Saturdays, will explore the unique Ukrainian celebration of our Christmas season through our religious festivities, foods, special customs, traditions and carols.

The course is open to anyone who is interested in not only learning about our traditions, but who would enjoy a "hands-on" experience of preparing and sampling some of the festive foods traditionally served during the Ukrainian Christmas cycle. All necessary supplies will be provided.

St. Andrew's College invites all members of the U.W.A.C. to participate and especially encourages the younger homemakers and members to attend.

The College has several rooms available in the Residence for out-of-town participants who may need a place to stay. Cost of a room is $18.00 per day.

The cost of the workshop is $60.00 and includes all materials and supplies.

To register or for further information, please call:

Marusia Zurek,
Continuing Education Program Coordinator,
at 474-8896

LIBRARY OF ST JOHNS UKR ORTH H-11
WOMEN'S ASSC
10611-110 AVE
EDMONTON AB
T5H 1H7

December 1,1995

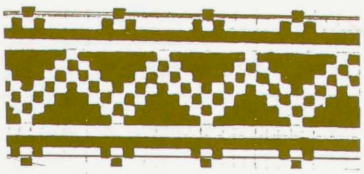

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ITEMS THAT MAY BE PURCHASED FROM THE NATIONAL OFFICE UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

851 Barton St. E. Hamilton, Ontario. L8L 3B4

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGN & STITCHES	$10.00
UKR. WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS (D. Yanda)	15.00
UKRAINIAN CANADIANA	8.00
UKRAINIAN DAUGHTER'S COOK BOOK. Regina, Sask.	12.00
COUNTRY COOKERY. NEW COOK BOOK, Roblin, Man.	12.00
KURELEK HASTY NOTES (GST included) With envelopes	7.00
SET OF 20 PYSANKA CARDS (GST included)	8.00
SILVER SPOONS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	5.00
MEMBERSHIP PINS, SMOLOSKYP	10.00
NEW SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA (Pkg. of 100)	13.00

ІСТОРИЧНІ

ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська. **(Bilingual)**	18.00
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ, Н. Полонська-Василенко	5.00
НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, 3 томи — **(Bilingual)**	10.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, Н. Когуська.	2.00

ПРОГРАМИ

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, пісні з нотами, слова Л. Українки	5.00
ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ	8.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

ДУХОВНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, (СОЮЗ УКР. КАНАДИ)	5.00
РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ НЕДІЛЬНИХ І РІДНИХ ШКІЛ, О. В. Слюзар	2.00
НАША ВІРА — OUR FAITH – SADOCHOK, Level one (GST included)	8.00
ХРИСТОС ВОСКРЕС! (EASTER. F. Pelech)	2.00
УКРАЇНСЬКИЙ ВЕРТЕП. КОЛЯДКИ ДЛЯ ДІТЕЙ, СЦЕНА НА РІЗДВО і. т.д.	2.00

РЕЛІГІЙНІ

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. І. Стус. **(Bilingual)**	5.00
ОЗНАКИ НАДІЇ? (з подорожі Митр. Василія по Україні) Прот. С. Ярмусь.	10.00
СТАТУТ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ. (Constitution of UWAC) GST included	3.00
ГРАМОТИ, 25-ЛІТ АБО БІЛЬШЕ — (можна дописати роки)	3.00
ГРАМОТИ ПОЧЕСНІ	1.75

Канцелярія відкрита від 9:00 до 4:30, від понеділка до п'ятниці.
Телефон. 905-312-4742.

Note. **Postage and handling extra, plus GST 7%.**